

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.05 107. ÅRGANG 13.04.21 - 26.04.21

GIR STUDENTENES PENGER TIL EGNE ORGANISASJONER

Fargemarka ghostet av kommunen 38

Gir bort bøker på Elgeseter 50 | Algoritmene bak dine lyttevaner 58

GRATIS

RADIO REVOLT

DIN STUDENTRADIO I TRONDHEIM.

Lytt på DAB, som podcast
eller på radiorevolt.no

6 MENER DOBBELTROLLER ER UPROBLEMATISK:

Flere av studentpolitikkerne i Trondheim som styrer studentenes økonomi bestemmer over pengene til egne organisasjoner. Selv mener de dette ikke er et problem.

22

VERDENSMESTRE I FREESTYLE:

Møt Brødrene Fagerli, verdens flinkeste fotballtriksere.

58

SPOTIFYS MAKT OVER DINE LYTTEVANER:

Hvem bestemmer hva du hører på av musikk? Les hvordan dagens streamingplattformer kurerer din musikksmak.

20

BLOMSTENES SKJULTE BUDSKAP:

Om du føler deg som en tulipan eller er klar for myrt, så har blomster et fargespraket språk for deg.

38

KALLER TRONDHEIM KOMMUNE UDEMOKRATISK:

Fargemarka vil puste liv i de 46 tomme boenhetene på Lade. Dette mener de kommunen aktivt prøver å stoppe.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Åsmund Hunderi Stenland
– Tlf: 995 37 075
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Sigrd Solheim – Tlf: 920 88 151
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Maren Høgevoid Busterud
– Tlf: 410 63 201
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Åsærd Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sæthem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Linn Holst-Dyrnes
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emelie Kjørli Kristiansen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Serena Guler
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Oda Sofie Mathisen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Geir Bergersen Huse
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Bendik Brodshaug
foredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
André Torvestad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Tina Løvås
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Kristian Marcellus Benum Storehaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Marius Thorvik
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Serena Guler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Marthe Bjerva (sjef), Håkon Pedersen,
Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen
Ejvemo, Anders Brun, Erlend Gylver, Peter
André Hegg, Hanna Jarstø Ervik, Oda
Eriksen Haugland, Lars Nord Holmer, Jenny
Westrum-Rein, Lunia Melania Antal

GRAFIKERE
Olivie Rouppe van der Voort (5-19), Selja
Sørland (20-37), Ariadne Aabakken (38-
51), Sofija Kornhubere (52-65)

KORREKTUR
Tomaris Semet (sjef), Geir Bergersen Huse,
Bendik Brodshaug

FORSIDE
Serena Guler (illustrasjon)

Jeg synes Mummittrollet har mye potensiale

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studenter-samfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

VI HAR FÅTT NY NETTSIDE!

Sjekk den ut på underdusken.no

LEDER

ÅSMUND HUNDERI STEMLAND
REDAKTØR I UNDER DUSKEN

HVOR BLE DET AV GRETA THUNBERG?

«Klimabøl» ble kåret til årets ord i 2019 av Språkrådet. Greta Thunberg ble det verdenskjente ansiktet til ungdomsopprøret. Verden nærmest kokte av engasjement for klimasaken. Alt pekte mot Stortingsvalget i 2021 som det etterlengtede klimavalget.

Som så mangt her i livet, drepte koronaen dette engasjement, og stjal oppmerksomhet fra denne og mange andre viktige politiske saker. De økonomiske debattene følger fremdeles typiske politiske linjer, bare at krisepakker og korona har erstattet bompenger og CO2-avgift.

Greta Thunberg ledet en revolusjonær bevegelse, et ungdomsopprør som ville definert en generasjon. Nå er generasjon Z blitt til Zoomers og opprøret fortsetter hver fredag fra Instagram. Hvem bryr seg? Hvilke medier skriver om Thunbergs hundreogtrettiåttende streikedag? Og hvem ville lest om det?

Det er nødvendig for avisene å skrive saker som blir lest, men de må også ta ansvar for å sette viktige saker på dagsorden. Til tross for at oppmerksomheten til samfunnet er rettet mot pandemi og vaksiner, må vi også huske at de som sitter med makten etter september, kommer til å styre langt mer enn smitteverntiltakene.

Mediene har ansvar for å rette søkelyset mot de viktigste sakene i vår tid. Dette skal Under Dusken gjøre. I denne utgaven utforsker vi klimakampen som kjempes av mange aktivister her i Trondheim. Klimakrisen er fremdeles et av de viktigste politiske prioriteringspunktene de kommende årene, og vi kan ikke gå til urnene uten at dette blir en viktig del av den offentlige debatten.

Jeg håper den voksne befolkningen er fullvaksinert før sommeren er over, om ikke annet for at jeg kan slutte å bry meg om tiltak og smittetall, men heller brenne for planet og rettferdighet.

ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Student- ledernes nettverk: Fra verv til verv

– Aldri opplevd konflikt rundt habilitet, sier Studenttinget.

TEKST: Emelie Kjærnli Kristiansen og Amanda Hytten Bjerknes
ILLUSTRASJON: Serena Guler

Under Dusken har den siste tiden kartlagt vervene til studentpolitikere i Studenttinget, Velferdstinget og Sit-styret. Disse organene bevilger blant annet hvordan pengene fra semesteravgiften skal fordeles.

I kartleggingen har vi regnet med alt fra lederverv på Studenter-samfundet til fakultetstillitsvalgte. Flertallet av dem har, per dags dato, også hatt andre frivillige verv da de ble valgt. Gjennomgangen viser følgende:

- Tre av fire i arbeidsutvalget til Studenttinget har vært frivillige i samme gjeng på Studenter-samfundet.
- 67 prosent av studentrepresentantene i Velferdstinget har hatt frivillige verv i andre organer.
- Fem av seks i Velferdstingets arbeidsutvalg har hatt ulike frivillige verv i Samfundet, Velferdstinget eller linjeforeninger og studentparlamentar.
- Begge Sit-styrerepresentanter for både 2019-21 og 2021-23 har erfaring fra Velferdstinget eller lederverv i Studenter-samfundet.

Er tydelig på rollekonflikten

I år er den ene Sit-styrerepresentanten Samfundets egen Karen Mjør, som er Samfundetleder fram til 17. mai. Mjør synes ikke det er et problem at Sit-representanter fra både i år og i fjor har erfaring fra Velferdstinget og Studenter-samfundet. Hun mener at det i vervet heller er viktig å ha kjennskap til frivilligheten i Trondheim.

– Det er ingenting i Sits eller Samfundets vedtekter som sier at rollekonflikter skal være problematisk. Velferdstinget får selv velge hvilke representanter de ønsker. Så lenge man er klar over sin egen rolle og tar en vurdering på det, så burde det gå helt fint. Det er viktig å gi beskjed når det kommer saker hvor man føler man er inhabil, sier Mjør.

Mjør forklarer at hun selv var tydelig med Velferdstinget om at det i en periode ville bli overlapp i vervet som Sit-styrerepresentant og Samfundetleder, og at hun sender andre for å ta saker relatert til Sit mens hun ennå er leder for Samfundet.

At mange med frivillige verv engasjerer seg i studentpolitikken mener Mjør bør ses på som noe positivt.

TYDELIG PÅ SKILLET: Karen Mjør har vært klar med Velferdstinget om overlapping av verv.
FOTO: Kristian Benum Storehaug

OBJEKTIV VURDERING: Petter Hjørungnes Jacobsen mener at fartstiden på Samfundet ikke påvirket forslaget om mer penger til nybygg.
FOTO: Privat

Hun synes det er bra at studentene engasjerer seg i flere områder.

– Det er likevel viktig at de som ikke har hatt frivillige verv tidligere også engasjerer seg i studentpolitikken, slik at studentdemokratiet kan være representativt, påpeker Mjør.

Hun synes at de ulike organisasjonene bør legge til rette for at representanter kan melde seg som inhabile i saker, men understreker at det er opp til hver enkelt å vurdere hvor lojaliteten ligger. Mjør tror også at det kan være både en fordel og en ulempe ved å ha mange kjente fjes i studentpolitikken.

– Det er viktig med en kombinasjon av kontinuitet og erfaring, og å få inn nye syn på saker. Siden man blir valgt til studentpolitiske verv er det til syvende og sist velgerne som bestemmer hva slags representanter de vil ha, sier hun.

Mjør mener at det er viktig å engasjere alle typer studenter, og være åpen og tydelig for de som ønsker å stille til politiske verv. Hun tror at organene kunne blitt tydeligere på at det ikke kreves forkunnskaper. I tillegg mener hun organisasjonene må legge bedre til rette for en god opplæring slik at det ikke virker uoppnåelig for de uten tidligere erfaring å melde seg.

Kan gi økonomiske konsekvenser

På et møte i Velferdstinget 24. november i fjor ble saken 43/20 *Budsjett Sit Velferd* behandlet. Her foreslo Arbeidsutvalget å sette av fem millioner kroner til nybygg ved Samfundet, samt at det de neste 15 årene skal utdeles én million hvert år til nybygg-prosjektet.

Vedtaket ble endret til å øke semesteravgiften med tolv kroner slik at Samfundet i stedet får to millioner til nybygg årlig. Endringsforslaget kom fra Petter Hjørungnes Jacobsen, som fra 2019 til 2020 var nestleder ved Samfundet.

Samfundet fikk dermed 15 millioner mer til nybygg totalt enn det arbeidsutvalget i utgangspunktet foreslo.

Av de 17 representantene fra Velferdstinget med stemmerett hadde syv av dem tidligere eller nåværende verv på Samfundet. Jacobsen synes ikke selv dette er problematisk. Han påpeker at Studenttinget, som velger representantene, er klar over kandidatenes bakgrunn på forhånd.

– Jeg synes det er bra at det er mange i politikken som er aktive i andre organisasjoner. Representantene i studentpolitikken skal representere

studentmassen, og en stor andel av studentene i Trondheim har tilknytning til Samfundet eller er på andre måter aktive i studentfrivilligheten.

Jacobsen mener han ikke fremmet forslaget grunnet sin bakgrunn fra Samfundet og at midler til nybygg er en riktig prioritering for alle studenter i Trondheim.

– Over halvparten av de stemmeberettigede på møtet har ikke vært aktive på Samfundet. At forslaget gikk gjennom viser at det er enighet om at dette bør prioriteres uavhengig av eventuell erfaring derfra, avslutter han.

– Merker et skille

BI-studenten Kristian Valberg Johnsen er en del av mindretallet på Velferdstinget som ikke har hatt tidligere verv for de ble valgt inn som representanter. Han ser at det kan være utfordringer knyttet til at så mange av de andre

representantene har hatt tidligere roller i studentfrivilligheten.

– Det gjør selvfølgelig at mange kanskje blir litt farget i diskusjonene vi har. I tillegg tror jeg det kan ha betydning for hvem man er villig til å gi penger til, det kan være enklere å prioritere frivillige studentorganisasjoner du allerede har kjennskap til, utdyper han.

Johnsen ser ikke bort i fra at representanter med tidligere verv kan ha en fordel i Velferdstinget.

– For folk som er i en i lignende situasjon som meg, og som har vært ny, kan det være skummelt og vanskelig å ta del i møtene. Det tar nok litt tid å komme inn i det. Man kan anta at representanter med tidligere erfaring vil gjøre en god jobb, forteller han

Theodor Dolash er også representant i Velferdstinget, han har heller ikke hatt noen tidligere verv. Dolash er enig med Johansen i at det kan være positive sider ved at representanter har hatt tidligere verv.

– Det er positivt med noen med relevant erfaring, det kan gjøre at det blir mer moment i Velferdstinget. Det er greit å ha med noen veteraner, så det ikke bare er ferskinger som ikke vet hva som foregår, sier Dolash.

Dolash mener at det ikke gjør noe at studenter stemmer til fordel for sine egne organisasjoner i økonomiske vedtak, så lenge det handler om studentenes velferd.

UTFORDRENDE MED TIDLIGERE VERV: Kristian Valberg Johnsen tror det kan være lettere å prioritere organisasjoner du allerede har kjennskap til. FOTO: Privat

GREIT MED VETERANER: Theodor Dolash synes det er positivt med representanter med tidligere erfaring. FOTO: Erlend Thonstad

– Hvis det går mer på personlig gevinst eller noe i den retningen, så blir det selvfølgelig mer problematisk, men det er mange som bryr seg om andre studenters velferd i Velferdstinget, så jeg legger ikke noe tvil på dem.

Han merker likevel et skille mellom representantene som har hatt tidligere verv, og de som er helt nye.

– Man merker skillet litt i lufta når man er på møter og slikt. Det er lett å se hvem som er dyktige på å følge reglene og prosedyrene, hvem som har satt seg skikkelig inn i sakene og hvem som viser litt mer engasjement enn de andre.

Viktig med mangfold

Toril Aalberg er professor og instituttleder for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU, og har skrevet flere bøker om politikk og demokrati. Hun mener det er forståelig at de som oppsøker frivillige verv gjerne engasjerer seg flere steder, og at organisasjonskompetanse kan være en fordel når man stiller til valg.

Aalberg poengterer at det i utgangspunktet skal være åpent for alle å stille som kandidat. Hun tror likevel at det i studentpolitikken, som ellers i det politiske landskapet, er en del terskler man må over, slik som nettverket man har.

– Det er typisk for lokalvalg og valg forøvrig at kandidater som er spesielt synlig eller har større kjendisfaktor får flere personstemmer, så det er ikke utenkelig at det også er slik i studentpolitikken, sier Aalberg.

Hun mener ethvert organ og miljø må ta stilling til mangfoldet innad, og sørge for at man ikke blir bestående av én type kandidater med samme bakgrunn. Et virkemiddel kan være å mobilisere bredt og å gjennomføre en god valgprosess.

Aalberg tror at det at studentpolitikken i Trondheim preges av frivillige verv kan være grunnet i studentenes engasjement. Hun mener at det viktigste for å sikre demokratisk mangfold er gode nominasjonsprosesser og at velgerne engasjerer seg og stemmer bredt.

– I et demokrati er det viktig å ha et mangfold av stemmer og at flere perspektiver blir diskutert.

Aalberg tror at det kan være demotiverende for studenter som ønsker å søke til verv, dersom de er av den oppfatning at det er umulig å nå gjennom i studentpolitikken uten å være en del av et indre nettverk. Hun understreker at det er vanskelig å vite om en slik oppfatning finnes i dag.

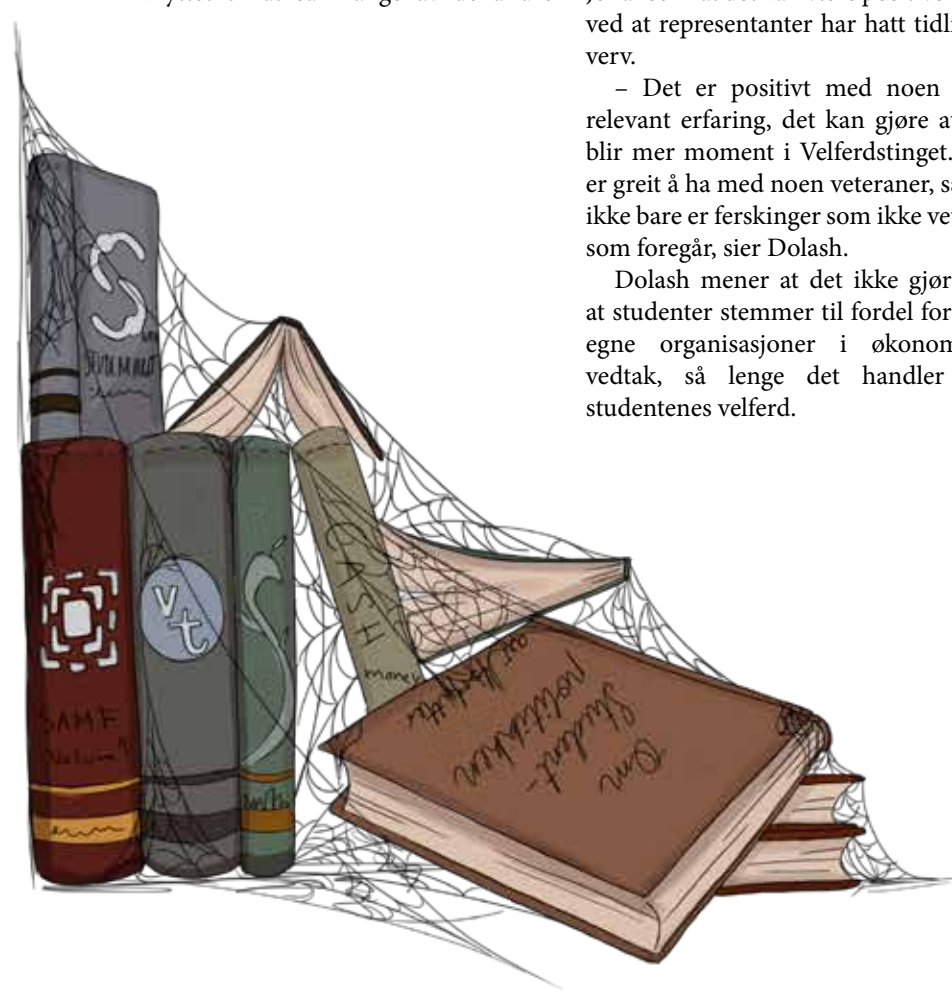
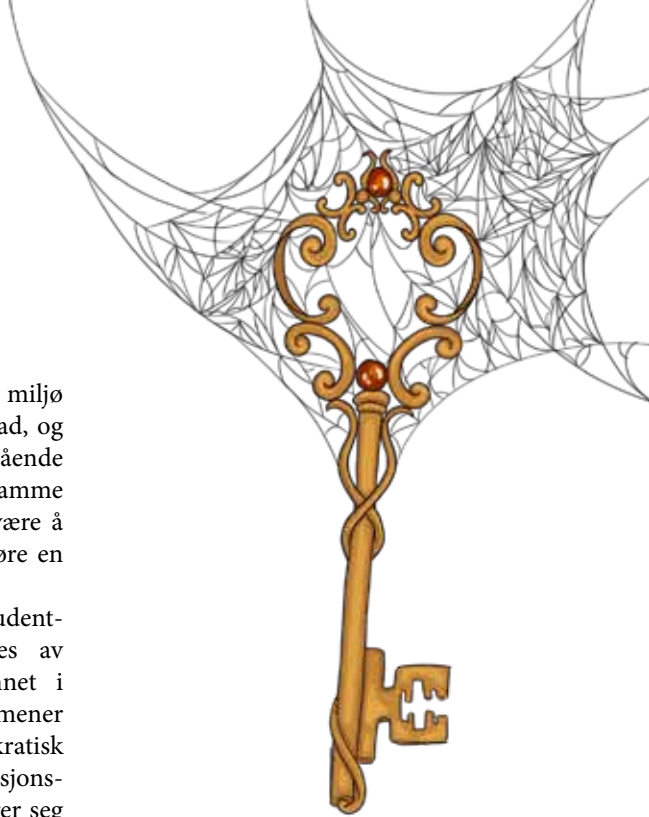
Aldri opplevd en habilitetskonflikt

Leder av Studenttinget, Andreas Knudsen Sund, ser ikke på det som problematisk at mesteparten av arbeidsutvalget deres har tidligere erfaring fra Samfundet. Han mener derimot at erfaring fra tidligere verv kan være en stor styrke for de tillitsvalgte.

– Tidligere erfaring fra studentorganisasjoner vil være til stor hjelp når man skal arbeide med studentsaker. Mange av sakene vi behandler skal svare til forskjellige →

KAN VÆRE DEMOTIVERENDE: Professor Toril Aalberg tror det kan være demotiverende for studenter dersom de tror det er umulig å nå gjennom i studentpolitikken uten et nettverk. FOTO: NTNU

områder i studentfrivilligheten. Da er det viktig at vi har god kjennskap til de ulike organisasjonene og vet hvordan det er å være frivillig.

Han mener det er naturlig at så mange har vært frivillige tidligere, men legger til at det er viktig å være bevisst på problematikken, så man ikke ender opp i situasjoner der man favoriserer.

– Hvis man jobber med saker som veldig direkte relaterer til en studentorganisasjon man har eller har hatt verv i tidligere, må man være forsiktig. Hvis slike saker skal behandles i Studenttinget kan man erklære seg inhabil, utdyper han.

Sund har aldri opplevd at det har vært konflikt rundt inhabilitet i studentdemokratiet. Han legger til at det har vært tilfeller der de har valgt hvem som behandler en sak basert på at enkelte er for tett på problemstillingen.

Videre forteller Sund at habilitet er definert i forvaltningsloven, men at de ikke har noe internt reglement utover det.

– Hvis noen føler seg inhabil i en sak så blir de ikke med å behandle den, og de gir fra seg stemmerett i saken. Det er også opp til resten av Studenttinget eller arbeidsutvalget å si i fra til vedkommende hvis de tror at en kollega vil være inhabil i en sak.

Må sees fra et større perspektiv

Kenneth Stange er leder i Velferdstinget. Fem av seks i arbeidsutvalget i organisasjonen har tidligere hatt andre frivillige verv. Stange mener, i likhet med Sund, at dette i stor grad kan være positivt.

Han forteller at det ikke er veldig mange tilfeller der de opplever lojalitetskonflikter, men at det har hendt at representanter har erklært seg

inhabile. Han har likevel stor tiltro til at representantene klarer å skille mellom egne interesser og hva som er best for studentene.

– Jeg antar at de som stiller er såpass voksne at de klarer å skille rollene sine og se forbi de organisasjonen de har hatt kjennskap til, eller vært med i før.

Han mener at det ikke nødvendigvis er problematisk at representanter har stemt til fordel for organisasjoner de selv er en del av, eller at tidligere Samfundet-medlemmer stemte for ekstra penger til nybygg.

– Man må se det litt i et større perspektiv. Det var mange på møtet som ikke hadde noe forhold til Samfundet som fortsatt valgte å støtte dette tiltaket, fordi de mente dette var et tiltak som kunne forbedre studentvelferden til veldig mange studenter.

Stange understreker viktigheten av at ingen skal føle at de har en ulempe kun fordi de har vært med i studentfrivilligheten før de ble valgt inn til Velferdstinget.

– Vi ønsker ikke at noen kvier seg for å dele meningen sin fordi de tidligere har hatt andre frivillige verv, avslutter han. **UD**

Flere av de kartlagte studentpolitikerne i saken er tidligere eller nåværende medlemmer av Studentmediene. Kartlagte medlemmer som ikke er kontaktet i forbindelse med saken er Sigurd Solheim (tidligere medlem), Anna Juell Johnsen (tidligere medlem), Michael Li Stene (tidligere medlem) og Hanna Waage Hjelmeland (nåværende medlem). Kartlagte medlemmer som er kontaktet i forbindelse med saken er Lars Nord Holmer (nåværende medlem) og Andreas Knudsen Sund (tidligere medlem).

IKKE PROBLEMATISK: Andreas Knudsen Sund mener ikke at det er noe problem med tidligere verv.
FOTO: Privat

TILLIT TIL REPRESENTANTENE: Leder i Velferdstinget har tiltro til at representantene klarer å skille mellom de ulike rollene.
FOTO: Pressefoto

Kommentar:

Til tross for medlemsrett fortsetter NTNUs monopol

Å gi fagskolestudentene medlemsrett var både viktig og ikke minst på tide, men det nye vedtaket er ikke nok i seg selv.

ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Etter flere år med diskusjoner ble det i mars endelig vedtatt at Samfundet skal åpnes for flere utdanningsinstitusjoner. Fram til nå har bare studenter ved universitet og høyskoler hatt medlemsrett på Samfundet, men med de nye vedtektene kan studenter ved alle utdanningsinstitusjoner tilknytta Studentsamskipnaden i Trondheim bli medlem.

I etterkant av vedtaket fortalte lederen i Studentrådet ved Norsk Fotofagskole Trondheim, Maria Størseth, at hun var storfornøyd med at de endelig fikk lov til å bli en ordentlig del av studentmiljøet i byen og at de nå slapp å stå på utsida. Størseth har et poeng, for en stor del av studentmiljøet i Trondheim er knytta opp mot Samfundet.

«Studentersamfundet skal være det naturlige samlingsstedet for studenter i Trondheim», står det i Samfundets formålsparagraf. Men er det sånn i dag? Det er ingen hemmelig at Samfundet har hatt en utfordring med å inkludere studenter som ikke tilhører NTNU.

Samfundet skal være et sted for alle studenter, men per nå kan det dessverre virke som om NTNU har monopol på studentmiljøet i byen. Bare 87 av BIs 1400 studenter, og så få som 19 av de 1400 studentene på DMMH er medlemmer på Samfundet. Dette utgjør mindre enn én prosent av Samfundets om lag 16 000 medlemmer. Sjansen for at fagskolestudenter nå vil havne i samme kategori er stor.

Som student ved DMMH har jeg selv opplevd skillet mellom NTNU og de andre utdanningsinstitusjonene i byen. I fadderperioden dro vi aldri på Samfundet og det ble heller aldri snakket om at vi hadde mulighet til å bli medlem eller søke verv der. Det er ikke rart at det er så få studenter utenfor NTNU som er medlem av Samfundet, når vi aldri blir introdusert for muligheten.

Jeg har også forståelse for at det kan sees på som viktigst å ha et godt forhold til NTNU-studentene, men som en av de største aktørene i Trondheims studentmiljø, har Samfundet et ansvar for å inkludere hele studentmassen. Vi kan ikke glemme at det er mange av studentene i Trondheim som ikke går på NTNU, og vi må arbeide for at det blir like naturlig for dem å dra på Samfundet, som det er for NTNU-studenter.

Når Samfundet sier de vil være et samlingssted for studentene i Trondheim, er det uakseptabelt at så mange studenter står utenfor. Det at fagskolene nå har fått medlemskap er et stort og viktig skritt i riktig retning, og forhåpentligvis kan det bidra til en holdningsendring, men det er fortsatt en lang vei å gå.

Me skal aldri gløyma, men heller aldri godta

Me må tørre å ta innover oss kva 22. juli faktisk var.

KAREN MJØR
Leiar ved
Studentersamfundet
i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

I år er det ti år sidan dagen som får det til å gå kaldt nedover ryggen på oss. Ti år sidan me vart satt ut av bombeåtaket i Oslo, då meldingane om skyting på Utøya byrja å tikka inn. Ti år sidan 77 menneske brutalt vart rivne frå oss i terroråtaket i Regjeringskvartalet og på Utøya.

Den spontane reaksjonen etter åtaket var at dette var eit åtak på heile Noreg. Heile landet samla seg i rosetog, og saman felte me tårer over korleis terroristen gjekk til åtak på oss, vårt samfunn og vårt demokrati. Det var viktig og unikt at me møtte hatet med kjærleik og samhald.

Den kjærleiken og samhaldet kan likevel ikkje stå i vegen for at me skal

ta eit reelt oppgjør med verdisynet bak terroråtaket. Sjølv om terroristen stod åleine om åtaket, er han ikkje åleine om haldningane som låg bak. Det politiske hatet, verdisynet og konspirasjonsteoriane hans lever framleis i beste velgåande, også i riks-politikken. På trass av dette har me enda ikkje tatt eit tilstrekkeleg politisk oppgjør med desse verdiane når me no går inn i tiårsmarkeringa.

Me må tørre å ta innover oss kva 22. juli faktisk var. Det var eit angrep på AUF og mot Arbeiderpartiet. Terroristen gav seg sjølv heltestatus for at han «strupa rekrutteringa» til Arbeiderpartiet, ved å skyta engasjert ungdom som brann for å skapa eit meir inkluderande samfunn. Det var eit forsøk på å setja ein stoppar for solidaritet, multikulturalisme og mangfald.

Det har vore lite rom for å akseptere at åtaket var mot Arbeiderpartiet. Arbeiderpartipolitikarar som har prøvd å fronte dette har vorte skulda for å «dra 22. juli-kortet» eller å «dra politisk

gevinst» på terroråtaket. Det har med dette vore liten vilje til å ta eit oppgjør med dei høgreekstreme haldningane som førte til åtaket.

Dette oppgjeret trengst meir enn nokon gong tidlegare. Me ser i dag ei stadig aukande radikaliserings i lukka forum. Me lever i eit samfunn der dei høgreekstreme kreftene vert stadig meir organiserte. Etter 22. juli har me også sett eit nytt terroråtak som var tufta på det same verdisynet: åtaket mot moskeen i Bærum. Det er ein reell og overhengande fare for at desse haldningane fører til fleire åtak i åra som kjem.

Me skuldar både dei 77 ofra og demokratiet vårt at me tar eit oppgjør med dette verdisynet. Saman må me kjempa kampen mot rasisme og høgreekstremisme på ein dagleg basis. Det er ikkje nok å ikkje gløyma, me må også gjera det me kan for at slike åtak ikkje skjer igjen.

Kjære Trondheimsstudenter, bli med oss i kampen for billigere studentboliger!

MERITA FJETLAND
Student bak Reduser Husleia SiO

NINA ARNESEN
Student bak Reduser Husleia SiO

ILLUSTRASJON: Ane Morkemo

Den 11. november 2020 postet Studentsamskipnaden SiO en video på Instagram med tips til hvordan man kan «overleve på 50 kr i tre dager». Det hele var ment som et morsomt skråblikk sier SiO, men mange opplevde dette som et uttrykk for en studentskipnad som har mistet bakkekontakten. Flere hundre liker @min_drittleilighets kommentar «#reduserhusleia» og mange skyter inn sine frustrasjoner rundt hvor lite SiO har gjort for studentene under korona. Det hjelper heller ikke at det sitter direktører med millionlønn på toppen av de fleste studentsamskipnadene i Norge.

Med dette som bakgrunn tok vi initiativet til oppropet «#ReduserHusleia i SiOs studentboliger». Oppropet skapte stort engasjement og hadde nesten 4000 underskrifter som vi overleverte til SiOs hovedstyre den 12. mars 2021. Vi krever redusert husleie, innsyn og mer demokratisk påvirkning på SiOs budsjetter. Vi mener at SiO i dag driver etter nyliberale prinsipper og behandler oss som kunder istedenfor mottakere av velferdstjenester. Vi oppfordrer studentene i Trondheim til å bli med i kampen for bedre studentvelferd både nasjonalt og i sin egen by.

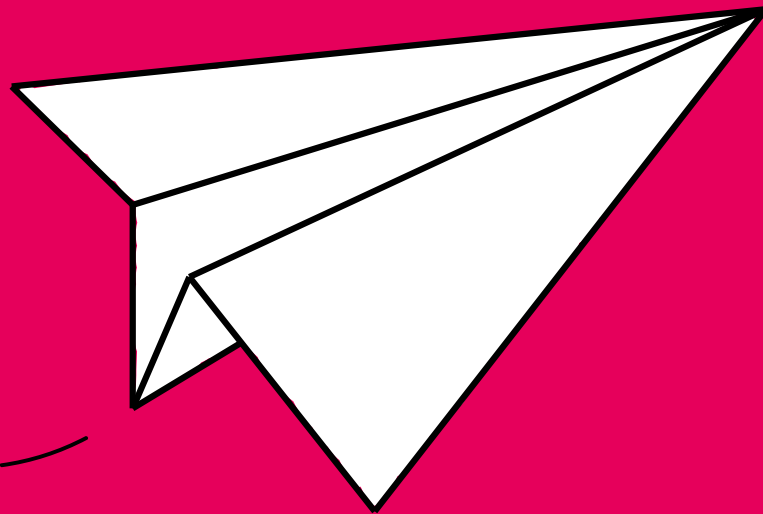
En viktig måte vi kom i kontakt med andre studenter på, var ved å poste i studentboligenes Facebook-grupper, der vi fort fant ut at det var stor interesse for oppropet. Samtidig hadde vi plakataksjoner og utdeling av flyers. Flere hang også opp banner med teksten «Reduser Husleia, SiO» i studentbyene. På den største aksjonen deltok over 40 aktivister, sammen hang vi opp over 500 plakater i alle SiOs studenthus.

Vi har også benytta oss av Velferdstinget i Oslo og Akershus, men vi opplever at denne kanalen er utilgjengelig for mange studenter. Likevel er det viktig å bruke de kanalene som kan påvirke studentskipnadene, samtidig som vi jobber på andre fronter for å utvide påvirkningskraften til den jevne studenten. For eksempel har Velferdstinget vedtatt en resolusjon som pålegger SiO å opprette tillitsvalgte i alle studentbyene.

Med denne oppfordringen ønsker vi å skape et nettverk av aktivister nasjonalt som ønsker å bedre studentsamskipnaden i sin studieby, samtidig som vi jobber for bedre vilkår nasjonalt. Sammen er vi sterkere. Vi har gjennom kampanjen opparbeidet oss mange erfaringer vi gjerne deler og vi vil også lære av hvordan samskipnadene i andre byer opererer. Studenter i Trondheim; bli med oss i kampen for et studentliv der alle, uavhengig av sosial bakgrunn, har mulighet til å studere og leve!

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

**SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO**

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Smitteværnstiltakan på Gløshaugen krangle

Stadig kommer det strengere restriksjoner. På Sit Gløshaugen later vinningen til å gå litt opp i spinningen.

SIMEN FOSTÅS

Student ved NTNU

ILLUSTRASJON: Silje Marie Savland Moksnes

Jeg prøver tidvis å holde mitt sarte legeme ved like. Det gjør jeg som regel på Sits treningssentre og det er ofte både praktisk, billig og ikke helt utrivelig. Det har som regel også vært ganske uproblematisk, men i det siste har det virket som at Sit gjør hva de kan for å virkelig luke ut alle som ikke desperat føler for å trene.

Det er svært forståelig at man må reservere tid og at det er begrenset plass når man skal holde to meters avstand – det er jo pandemi. Sit fortjener skryt for å ha et reservasjonssystem og at de klarte å finne en løsning da alt ble overreservert på sekundet hver

halvtime (det ryktes bøter). De skal også ha skryt for ommøbleringen av skohyllene i resepsjonen på Gløshaugen. Det de derimot fortjener kritikk for er at systemet later til å ha store hull i funksjonaliteten.

Før pandemien registrerte jeg kortet mitt da jeg ankom senteret og så regner jeg med at det sto noe sånt som «Gyldig medlemskap» på skjermen bak skranken. Nå må jeg både registrere kortet, vise reservasjonen på telefonen min, registrere kortet på reservasjonsmaskinen på veggen bortenfor skohyllene og sprite hendene mine. Samtidig må jeg passe på at jeg ikke kommer mindre enn to meter unna alle andre.

Jeg skal ikke påstå at jeg er fryktelig teknisk begavet. Jeg er dragvulling og skjems ikke spesielt over det, men det må da for svarte være mulig å registrere oppmøte, vise reservasjon

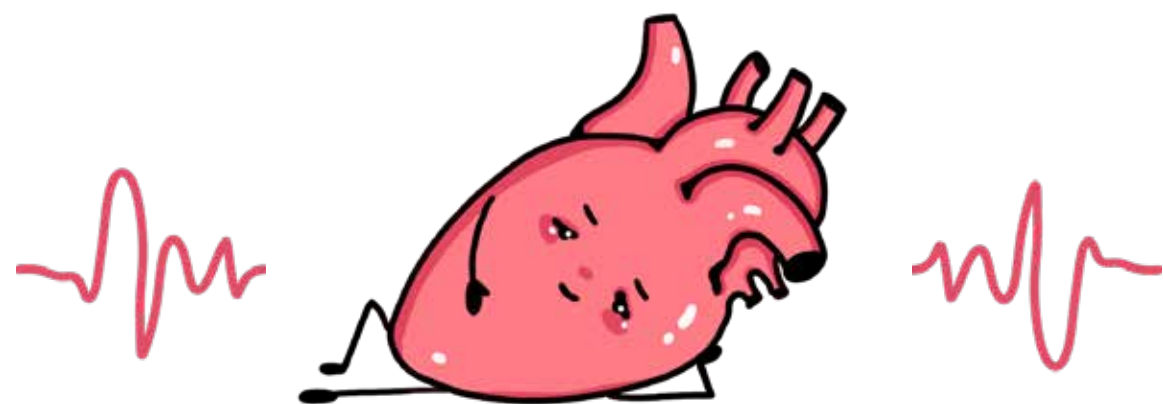
og gyldig medlemskap på den samme datamaskinen, samtidig. Aller helst uten at systemet krasjer og alt man får opp er «503 Bad Gateway» eller lignende.

Jobbes det med dette? Regner dere med at pandemien snart er over, så det ikke er vits i å fikse det? Er det meningen at når det kommer 50 mennesker som vil trene mellom 16.00 og 16.05, skal alle innom to forskjellige datamaskiner, hvorav én står bak en skohylle, deretter komme seg inn i garderobene, mens de hele tiden holder to meters avstand? Jeg tror ikke jeg er den eneste som mener at reservasjonssystemet fortjener en liten oppgradering.

Dessuten var klokka ved sauna-computeren på Gløshaugen stilt til sommertid til langt ut i mars. Man legger merke til slikt når saunaen er hovedmotivasjonen for å trene.

Les mer debatt på underdusken.no

Hva skjer med et samfunn i krise?

Mindre stress under pandemien kan ha sammenheng med en nedgang i psykiske lidelser og hjerteinfarkt.

TEKST: Lea Lauvland Longva
ILLUSTRASJON: Serena Guler

Det er nå over et år siden pandemien traff Norge og vi var nødt til å stenge ned store deler av samfunnet. Siden den gang har vi blitt vant med å unngå unødvendig sosial kontakt og møter over Teams. Ikke bare har den generelle befolkningen blitt Zoom-eksperter, men man har også sett en del uventede trender i samfunnet siden nedstengingen i mars i fjor. Under den første delen av pandemien så man at både antall personer med hjerteinfarkt og antall personer som ble diagnostisert med en psykisk lidelse gikk ned.

Ned mellom 50 til 60 prosent
Seksjonsoverlege for hjertemedisin Ole Christian Mjølstad ved St. Olavs Hospital forteller om en nedgang i antall personer som har blitt lagt inn med hjerteinfarkt. Ikke bare i Norge, men også i Europa.

– I den første delen av pandemien ble det registrert en markant nedgang på nesten 50 til 60 prosent i antall personer med hjerteinfarkt i Norge og hele Europa, forklarer han.

Forskere er fortsatt litt usikre på hvorfor. Da man først la merke

til trenden var man bekymret for at personer med hjerteinfarkt ikke oppsøkte helsevesenet. Dels i frykt for smitte, men også fordi det var en oppfattelse om at sykehusene var for opptatt med koronapasienter til å behandle andre sykdommer og at man således ikke ønsket å belaste helsevesenet. I etterkant har man funnet ut at dette mest sannsynlig bare forklarer en liten del av nedgangen.

Hvis det hadde vært tilfellet at personer som opplevde hjerteinfarkt ikke oppsøkte hjelp, hadde man sett en økning i tilfeller hvor personer først hadde hatt småinfarkt, men som ble til større infarkt senere. Likevel har man ikke sett en slik utvikling av infarkt, bekrefter Mjølstad.

Selv om det er sannsynlig at noen ventet med å oppsøke hjelp, er hjerteinfarkt ofte noe som er vanskelig å ignorere og noe man oppsøker hjelp for umiddelbart. Mjølstad presiserer at det er viktig at man ikke kvier seg for å dra på sykehus eller oppsøke helsehjelp dersom man er syk.

Det er nemlig veldig viktig å komme tidlig til behandling når man har hjerteinfarkt. Dette er avgjørende med tanke på til å redde hjertemuskelen, samt forhindre komplikasjoner som eksempelvis ødelagte klaffer og rifter i hjertemuskelen. Man så i etterkant av den første nedstengingen en økning av pasienter med denne type komplikasjoner. Dette er ofte livstruende tilstander som krever kirurgisk behandling.

– Oppfatningen at sykehusene kun behandler koronapasienter under pandemien er ikke riktig. Det er viktig at folk går til legen om de trenger hjelp, presiserer Mjølstad.

– Man skulle kanskje trodd motsatt

Mjølstad forteller at den største årsaken til hjerteinfarkt og hjertesykdom er vestlig livsstil. Da Norge stengte ned i

NEDGANG: Mjølstad forteller om en markant nedgang i antall personer innlagt med hjerteinfarkt.
FOTO: St. Olavs Hospital

fjor ble ting snudd på hodet for mange, men det tar lengre tid enn som så for å endre livsstil. I tillegg var nedgangen i hjerteinfarkt brå, dermed er det vanskelig å si at det er livsstilsendringer i starten av pandemien som ligger bak denne trenden. De siste årene har man sett en gradvis nedgang i hjerteinfarkt, men ikke en like brå nedgang som nå.

– Man skulle kanskje trodd motsatt, men mange opplevde kanskje mindre stress da landet stengte ned. Siden vi vet at stress og hjerteinfarkt har en relasjon kan det ses på som en mulig forklaring, sier Mjølstad.

Selv om stress virker som en logisk grunn til nedgangen, vet man fortsatt ikke hva som er svaret. Tilfellene har til en viss grad tatt seg opp igjen de siste månedene og minner mer om det man har sett tidligere. Til tross for dette er tallene fortsatt lavere enn det man hadde forventet.

Spredningen av koronavirus og medførende tiltak har variert veldig fra by til by i Norge. Likevel har nedgangen i hjerteinfarkt vært like stor i hele Norge. →

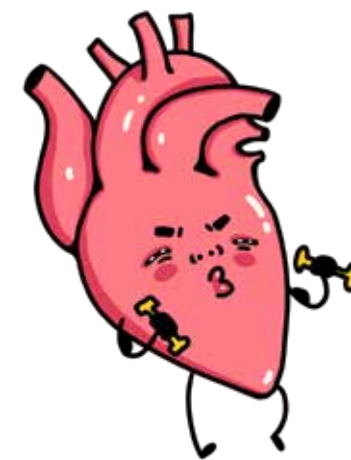

FOTO: Marion Aaserud Dahlen

Mindre depresjon

Psykiske plager og lidelser har vært debattert siden samfunnet stengte ned. Det har blitt utført flere studier internasjonalt på dette, hvor de største og mest troverdige studiene ofte viser en økning i antall personer med psykiske plager etter at pandemien traff verden.

Til tross for dette, viser forskning at i første omgang av pandemien var ikke dette tilfellet for voksne i Trondheim.

– Under nedstegningen fant vi en nedgang i andelen av befolkningen med en psykisk lidelse definert etter diagnostiske kriterier (heller enn diagnostisering gjennom psykolog journ.anm.) sammenliknet med før pandemien, forteller forsker ved folkehelseinstituttet, Ann Kristin Knudsen.

Det som skiller dette studiet fra andre internasjonale studier, som viser økning i psykiske plager, er at dette studiet i Trondheim er det eneste studiet i verden som kartlegger psykiske lidelser istedenfor psykiske plager. I tillegg er det vanlig for de større internasjonale studiene å måle plagene over en kort tidsperiode, mens i Trondheimsstudien målte man psykiske lidelser de siste 30 dager, som kan antas å være mer stabilt.

Man skulle kanskje ha trodd motsatt, og det er vanskelig å si noe om hvorfor, men det er viktig å påpeke at studiet har basert seg på voksne i alderen 20 til 65 og datainnsamlingen sluttet i

september. Da kan det være verdt å bemerke seg at dataene man har ikke baserer seg særlig på ungdommen, en gruppe som ofte blir trukket fram i debatten om mental helse under pandemien.

Dugnadsfølelse og mindre stress

Når det kommer til grunner på hvorfor vi ser nedgangen, er det vanskelig å komme med et konkret svar. Knudsen forteller at funnet om nedgangen rett og slett ganske overraskende for dem og noe de ikke forventet å se.

– For å finne ut av hvorfor vi ser denne nedgangen må man tenke kontekst. Norge har vært mer skånet enn andre land, presiserer Knudsen.

I motsetning til land som USA og Storbritannia, hvor det har vært en dramatisk økning i psykiske plager, har Norge hatt mindre smitte, mindre død og mindre inngripende tiltak. Man har hatt mer frihet i løpet av pandemien, i tillegg til at ting i større grad var åpent i sommer, noe man ikke kunne si om land som Italia og andre land med større smittetrykk. Det kan pekes på som én grunn til hvorfor Norge ikke har hatt den samme økningen i

MINDRE PSYKISKE LIDELSER: Studiet til Knudsen fant en nedgang i psykiske lidelser under den første delen av pandemien. FOTO: Privat

psykiske lidelser som andre land har opplevd, men det er trolig ikke hele begrunnelsen bak det uventede funnet.

Knudsen tror også at en grunn til at man så nedgangen i fjor vår og sommer sannsynligvis kan begrunnes med den felles dugnadsfølelsen i starten av pandemien.

– For mange kan denne følelsen ha hjulpet mot ensomhet- og depresjonsfølelser siden alle satt inne og følte på de samme begrensningene, sier Knudsen.

Samme risikogrupper

Når det kommer til hvem som er mest utsatt for psykiske lidelser så man i dette studiet at de mest utsatte under koronapandemien er de samme

risikogruppene som i forkant av pandemien.

– Vi ser at grupper som unge kvinner, personer med lav utdanning, de uten partner også videre er de gruppene som er mest utsatt, forteller Knudsen.

Selv om disse gruppene er mest utsatt, så man en generell nedgang i alle grupper, ikke bare i de utsatte gruppene. Det er altså ikke én spesifikk gruppe som hadde en markant mindre nedgang i psykiske lidelser enn de andre. Det er verdt å bemerke at de man så i dette studiet var mer allmenne, slik som angst og depresjon.

Ønsker mer fokus på de unge

Både Knudsen og Mjølstad er spent på hvordan det kommer til å utvikle seg, og siden man ikke kan peke på spesifikke grunner til nedgangen i både hjerteinfarkt og psykiske lidelser, er det vanskelig å si noe om hva vi kan forvente oss de neste månedene. Forhåpentligvis fortsetter trendene, men det er mulig at nedgangene kun er et resultat av et samfunn i krisetilstand. Det kan endre seg ettersom folk ikke føler at de lever i en krise lenger.

– Vi vil trolig merke effektene av pandemien mange år i framtiden, ikke bare i statistikken på hjertesykdom, men og i store deler av helsevesenet, sier Mjølstad.

Mjølstad er sikker på at nedgangen i hjerteinfarktpasienter har en tydelig sammenheng med pandemien, mens Knudsen er mer usikker på om man kan si det. Samtidig forteller Knudsen

at det er vanskelig å se for seg at man hadde sett denne nedgangen om det ikke var for pandemien.

Knudsen er spent på framtiden og, men er spesielt bekymret for de unge. Hun tror at mange er slitne av å sitte innestengt og tenker dette kan tære mye på psyken. Datainnsamlingen til studiet stanset i september og siden da har folk sittet innestengt i enda flere måneder. Det er ikke den samme dugnadsfølelsen man kjente på i mars i fjor. Hun mener derfor det er viktig at man setter fokus på den mentale helsen til unge og studenter for å passe på at de ikke faller utenfor samfunnet.

– Både forskere og behandlere har uttrykt bekymring for de unges mentale helse under pandemien, så her trengs det god forskning som kan hjelpe oss med å få oversikt, forteller Knudsen. **UD**

Si det med blomster

Noen ganger blir ord knappe.
Derfor har vi blomster.

TEKST: Ingrid Ekern | FOTO: Ylva Ullahammer | ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

Mennesker liker fine ting i naturen. Vi står opp ekstra tidlig for å få med oss soloppganger. Vi legger oss litt sent for å telle stjerner på nattehimmelen. Naturen er noe de fleste av oss forbinder med noe positivt. Derfor har mennesker plukket små og store kvaster i alle slags farger, fasonger og størrelser siden tidenes morgen for å glede seg selv, eller noen de er glade i.

Blomster vekker alle sansene vi mennesker har gjennom både lukt, form og farge. Gjennom tidene har blomster symbolisert fred, kjærlighet, glede og lykke. Blomster har en betydning for livene våre fra start til slutt, og gis bort i gave ved både små og store anledninger. Det mange kanskje ikke tenker over er at både blomster og farger har en egen betydning. Visste du at tulipaner kan representere falskhet og forfengelig? Eller at du kan be om unnskyldning med ferskenfargede roser?

Blomster for overklassen

Camilla Lund Ohrvik driver Strå blomsterverksted og butikk ved Bakke bru. Hun er utdannet blomsterdekorator og har jobbet med blomster i 18 år. Hun forteller at blomstenes symbolikk var langt mer framtrædende i gamle dager.

– Tidligere var blomster noe for overklassen. Folk flest hadde ikke råd og det kunne være begrenset hvilke typer man hadde tilgjengelig, forklarer hun.

Selv om blomster hadde en sterkere symbolikk tidligere, er det fortsatt noen typer blomster og sammensetninger som har en sterk betydning.

– Jeg har en del menn som snur i døra dersom jeg ikke har tre røde roser. Så dette har kanskje den sterkeste betydningen for mange.

Tre røde roser betyr i følge Ohrvik «jeg elsker deg». Til tross for denne populære betydningen selger hun ikke roser med mindre kundene hennes spesifikt ber om det.

– Det finnes så mange andre fine blomster så det er lett å velge bort.

«Du er solen i livet mitt»

Det har seg nemlig slik at blomstenes betydning ikke er statisk. De har forskjellig betydning ut fra hvilke kilder man ser etter.

– Det er likevel mye som går igjen. For eksempel er det mange som kjøper solsikker for å fortelle noen at «du er solen i livet mitt». Jeg ser at kortene de skriver også underbygger dette.

Gult gir et veldig positivt uttrykk. Skal man for eksempel ønske noen lykke til på en eksamen kan gul være en sentral farge i en sammensetning.

– Jeg hadde brukt masse farger, gjerne blomster som minner om vår. Dette kan være kamille og margeritter. Kanskje solsikke.

Blomster er utelukkende positivt for de fleste, uansett farge og type. Derfor kan det kanskje komme litt overraskende på, at noen typer har en negativ betydning.

– Selv om gult er en positiv farge, kan det også stå for falskhet. Og blomsten ridderspore kan for eksempel representere uvennskap.

Sjelden etterspørsel etter symbolikk

For fem år siden startet Julie Bjørk opp Bakklandet Blomster, som nå har avdeling på Brattørkaia og Bakklandet. Hun forteller at hun startet opp kjeden uten noe som helst kunnskap om blomster. Det førte til en bratt læringskurve med både feil og tabber.

– Vi lærte masse underveis. Vi gjør jo alt innen blomsterfaget.

I likhet med Ohrvik forteller Bjørk at det er sjeldent folk etterspør blomster med en spesiell symbolikk.

– Det er ikke vanlig at folk vil ha blomster etter betydning, bortsett fra roser kanskje, men utover det er det sjeldent etterspurt

Likevel sier hun at blomsterspråket kan få en større betydning i framtiden.

– Vi fremmer jo hverdagsblomster som kan stå på bordet, men det kan være veldig gøy å slenge med en liten morofakta om hva blomstene faktisk betyr.

Likevel representerer blomster som en helhet noe vakkert. Dersom man skulle latt seg begrense av blomstenes symbolikk kan det hindre fri flyt og kreativitet.

– Det er ikke noe morsomt å la seg begrense av regler, fortsetter Bjørk.

BETYDNING: Julie Bjørk tror blomsterspråket kan ha en større betydning i framtiden. FOTO: Sofie Brovold

Derfor legges fokuset gjerne vekk fra symbolikken og over på det visuelle. Skal du for eksempel gi en sliten kjæreste eller venn en ekstra

oppmuntring i hverdagen vil det være naturlig å gå for glade og friske farger. – Den må hvertfall være inspirerende! **UD**

Betydningen til noen av de vanligste blomstene

Rose: Kjærlighet
Fiol: Ydmykhet, renhet.
Tulipan: Arroganse, forfengelig.

Lilje: Renhet, uskyld
Nellik: Arroganse, mot, forfengelig.
Myrt: Giftemål, håp

Kilde: SNL, Interflora

BALLKONTROLL OG KROPPSBEHERSKELSE AV DE SJELDNE

TEKST: Julie Holdø Andersen | FOTO: Nora Rønningen

Mange barn og ungdommer driver med litt uskyldig fotballtriksing i bakgården eller i skolegården i fri-minuttene. De færreste tar derimot fotballtriksingen til verdensmesternivå.

Brødrene Erlend (23) og Brynjar Fagerli (26) fra Svorkmo i Orkdal har tatt med seg triksingen fra bakgården og inn i verdenseliten. Nå bor de begge to sammen i Trondheim og satser på freestyle fotball, samtidig som de studerer på deltid ved NTNU.

– Det vi satser på er freestyle fotball, også kalt fotballtriksing. Vi har holdt på med dette i ca. 12 år, der vi de siste seks årene har satset ordentlig for å bli så gode som mulig, forteller brødrene.

Freestyle fotball handler om å gjøre de sykeste triksene der du involverer alle deler av kroppen. De siste seks årene har de to brødrene vært med på (og vunnet) det meste av konkurranser som NM, EM og VM og en rekke private konkurranser arrangert av ulike merker som Red Bull og Carabao. Sammen har de to brødrene blant annet sikret seg tittelen som verdensmestre i parkkonkurranse hele fire år på rad.

Så etter en ny hobby

For 12 år siden var brødrene på utkikk etter en ny hobby. De surfet rundt på Youtube og kom over videoer av freestyle fotball.

– Vi ble begge utrolig fascinert fra start og vi skjønte ganske fort at det

MYE TRENING OVER LENGRE TID: Guttene har trent to økter om dagen de siste 6 årene, så det er ingen tvil om at det ligger mye tid og trening bak denne kunsten.

var dette vi ville drive med framover. Vi begynte å trene veldig mye og veldig lidenskapelig og har holdt det gående helt siden da. Vi synes det er veldig artig, forteller Brynjar.

Lite triksmiljø i Norge

Selv om triksmiljøet i Norge ikke er så veldig stort, kan Erlend og Brynjar fortelle om et veldig bra miljø. Det er rundt 20 stykk som er aktive i miljøet, i tillegg til veldig mange som triks bare for gøy.

– Vi blir ofte tagget i innlegg på Instagram, så vi ser jo at det finnes mange engasjerte og triksglade mennesker der ute, forteller Erlend.

På verdensbasis er sporten raskt voksende, der nivået og antall utøvere er mye større nå enn det var 10 år tilbake. Det er også en aktivitet som mange driver med i bakgården, men det er ikke så veldig mange som vet at det faktisk er en egen idrett.

– Jeg husker jeg lenge øvde meg på å slå ulike trikserekorder, som å for eksempel å kunne trikse til over 50. Det er jo der det starter for de fleste. Nå handler det derimot mer om best mulig triks, røper Erlend.

Tren på det du vil bli god på

Det er ingen hemmelighet at det krever mer enn bare triksing i bakgården for å bli verdensmester i denne idretten. De siste årene hvor brødrene har satset for fullt viser treningsdagboken rundt 18 timer i uken, som regel to økter om dagen, 5-6 dager i uken og en hviledag. Men hva er det egentlig som kreves for å komme til det nivået Erlend og Brynjar har klart å oppnå?

– Freestyle-trening er 95% av treningen, også hender det at vi trener noe alternativt som jogging eller lignende for å få litt variasjon, forteller brødrene. →

PROGRESJON: Selv etter 12 med triksing blir brødrene fortsatt bedre og oppdager stadig nye områder å utforske innenfor sporten.

FASCINASJON FOR SPORTEN: Når guttene oppdaget sporten på Youtube, merket ganske fort at det var dette de ville drive med fremover.

Hvis man skal bli ordentlig god i en spesifikk idrett handler det mye om å trene målrettet på det man faktisk skal bli god på. Før konkurranse trener de ekstra mye på Battle som er det de konkurrerer i, for det er det de har funnet ut at gir de beste resultatene.

Studerer deltid i tillegg

Man skulle kanskje tro at det å være verdensmestere i en idrett krever all tid, men disse to er beviset på at det er mulig å kombinere toppidrett med andre ting. Ved siden av studerer Erlend medisin på deltid, mens Brynjar studerer energi og miljø. Det er lett å tenke at man måtte ofre mye for å satse på en idrett, men hvor mye har brødrene egentlig ofret?

– Jeg vil jo si at vi har helgardert oss veldig bra med å studere deltid ved siden av, så vi har ikke brent alle broer for å satse på å leve av triksing resten av livet, sier Brynjar.

Brødrenes plan er at 20-årene skal brukes til å ha freestyle som sin hovedbesettelse, men etter at de er ferdig med å studere og ferdig med å satse på toppidrett ønsker de begge å jobbe i en mer fast jobb resten av livet. Det å leve av freestyle er ikke nødvendigvis enkelt eller noe de har lyst til.

– Vi ser liksom ikke for oss at når vi er 50 år så ville vi likt å leve av freestyle på samme måte som nå. Så jeg føler derfor ikke at vi har ofret så mye. Vi har jo selvsagt ofret noe, for det tar jo tid å reise og trene og dra på show og

konkurranser. Men det er noe vi liker å gjøre så det er jo fordeler og ulemper med det, legger han til.

Klare mål

Selv om de begge har oppnådd mye allerede, er det ingen tvil om at brødrene jakter videre og det er heller ingen tvil om at de har planene og målene klare.

Brynjar har oppnådd både andre, tredje og fjerdeplass individuelt i VM, men har ennå ikke tatt den gjeveste tittelen.

– Jeg har fortsatt som mål å bli individuell verdensmester, Erlend har jo nådd det målet for lenge siden og klart det allerede 5 ganger, så jeg føler det er på tide at jeg også når det målet. Jeg vet ikke hva målet

AKROBATIKK: Det er ikke bare på sirkus Arnardo man kan oppleve førsteklasses akrobatikkunst.

til Erlend er, sier han spørrende og ser bort på sin bror.

– Målet mitt er jo å hindre at Brynjar blir individuell verdensmester, sier Erlend spøkefullt og ler.

– Neida, jeg har som ambisjon å fortsette å bli mye bedre og jeg er veldig inspirert av det å se hvor god jeg kan bli. Selv om jeg har vunnet mye så er det veldig gøy å holde på med det her og å forbedre seg, forteller 23-åringen.

Erlend og Brynjar oppdager enda forbedring etter 12 år med triksing og oppdager stadig nye områder å utforske. Noe av det som driver dem mest er at det er en fersk idrett (første VM gikk av stabelen for 13 år siden.) Det har skjedd mye siden da og det skjer enda →

PERFEKT DUO: De to brødrene har blant annet tatt gull i VM i park konkurranse hele fire år på rad.

mer framover. Det å være en del av denne utviklingen og denne type idrett synes de er givende, samt å kunne få inspirere andre til å drive med det samme og heve nivået.

Brødrenes beste tips

Kjenner du at det kribler litt i fotballfoten og at du har en liten triks i magen? Her er brødrenes beste tips for deg som ønsker å drive med freestyle fotball:

Hold det gående, for du kommer til å ha både dårlige og gode dager. Om du holder kontinuiteten oppe og legger inn treningstimene så vil du over tid bli mye bedre. Men det viktigste er at du må like å trikse,

for man må jo like det man holder på med.

– Vi har jo trent to økter om dagen de siste seks årene, så du må ha mye mengdetrening over lang tid også er det jo det tørre å prøve, sier Brynjar.

Et annet godt triks fra Erlend er å bli god i de grunnleggende triksene. At du ikke hopper over noen steg, men heller innøver flere jorda rundt grundig før du lærer deg dobbel jorda rundt. For hvis du kutter enkelte steg så straffer det seg på lang sikt.

– Jeg tror også det er et bra tips å tenke over hva som funker for deg treningsmessig og hvilke triks du liker best. Det er ekstra artig og givende hvis du ikke bare

passivt går ut og trikser, uten at du egentlig er bevisst på hva du faktisk trener på, sier Erlend.

Originalitet er viktig

Brødrenes siste tips handler spesielt om konkurranser. Her poengterer de at man må prøve å utvikle sin egen stil. Et av kriteriene er originalitet, så har du en stil som er lik mange andre så straffer det seg det også. Så skal man gjøre det bra i konkurranser så må man kunne skille seg ut og derfor bør man være innovativ når man trikser. Dette er noe brødrene har fokusert mye på. **UD**

Flyttetips #43

Hund og katt går ikke i samme eske.

Trenger du flyttehjelp?

Bestill på www.studbud.no eller ring oss på 45267156

HJEMMELAGET GRANOLA

TEKST OG FOTO: Hanna Waage Hjelmeland

DU TRENGER:

3 stekebrett med bakepapir
Lufttette beholdere

INGREDIENSER:

2 dl gresskarkjerner
2 dl solsikkekjerner
2 dl sesamfrø
2 dl linfrø
2 dl kokosmasse
6 dl havregryn
1 dl hasselnøtter, hakket
1 dl mandler, hakket
2 dl valnøtter, hakket
1 dl nøytral matolje
4 dl vann
6 ss lønnesirup
1 ts kardemomme
2 ts salt
3 ts kanel

Granola kan sette prikken over i-en i enkle hverdagsmåltider. Dessverre kan ferdig-granola inneholde mye tilsatt sukker og salt, men løsningen er enkel: Lag den selv.

Det koster litt ved første innkjøp, men ingrediensene varer lenge, slik at du kan lage mange partier til lav pris. Granolaen er veldig god i yoghurt eller melk, eller til å drysse over smudi. Den varer omtrent et halvt semester dersom du bruker den 2-3 ganger i uken, og holder seg bra over lengre tid hvis du har den i lufttette beholdere. Resultatet etterlater en himmelsk duft som vil gjøre samtlige kollektivkamerater misunnelige. Oppskriften kan halveres dersom du ikke har nok stekebrett eller beholdere.

FRAMGANGSMÅTE:

1. Sett ovnen på 160 grader.
2. Bland alle ingrediensene sammen i en romslig bolle.
3. Fordel blandingen utover de tre stekebrettene og sett dem inn i ovnen.
4. Stekes i en time. Rullér på brettene plassering i ovnen og rør litt i granolaen hvert tiende minutt, slik at den blir jevnt stekt.
5. Avkjøl før du fyller granolaen i beholderne.

RETT OG VRANG MED SKÅLEKLANG

TEKST: Vebjørn Kallelid | FOTO: Torstein Olav Eriksen | ILLUSTRASJON: Selja Sørland

Strikking er ikkje lenger berre for bestemora di. I 2021 gir det ro i sjela, trendy klede og ein god grunn til å drikke.

Strikking har dei siste ti åra tilsynelatande blitt noko alle driv med. Dei store landsdekkande nyheitsmedia rapporterer om at det i tillegg har tatt av under pandemien.

Eg gjer det eg også, men eg kan ikkje seie at eg skjønner kvifor.

Det er ikkje vanskeleg å strikke, det er tvert imot veldig enkelt. Enkelt på grensa til det banale. Du lagar nokre løkker av ein tråd, og set dei på ein pinne. Med ein annan pinne trer du nye løkker inn i dei fyrste. Dette gjer du ein del tusen gonger, med ganske små variasjonar.

Etter nokre veker, månadar eller år, har du ein ferdig genser. Han er kanskje ikkje feilfri, du er trass alt ikkje 80. Men skitt, du har laga han sjølv. Du tar kanskje eit bilete, og legg det ut på Instagram eller sender det til farmor. Det er ein vinnaroppskrift for å framstå som eit allsidig, kreativt menneske.

Ønskja ein annan type arrangement

Om ein søker på Facebook finn ein fleire arrangement med variasjonar på namnet «Strikk og drikk», som er ganske sjølvforklarande. Ein møtest for prat, noko godt i glaset og, ikkje minst, garn på pinnane. Eitt av dei er i regi av Det Historiske Selskab, linjeforeininga til historie ved NTNU. Tre gonger det siste halvåret har dei arrangert sosiale kveldar for

historiestudentane. Dei rakk eit møte på Mormors Stue før smittevernet deporterte arrangementet til Zoom.

– Me ønskja å finne på noko nytt som kunne tiltrekke seg andre typar folk enn dei som typisk kjem på dei arrangementa me hadde frå før, seier Kristin Mostad, som er styreleiar i linjeforeininga.

Historie er eit mannsdominert studie, fortel ho. På dei vanlege aktivitetane som kviss og studentpils, er det derfor ein overvekt av gutar som kjem. Strikkearrangementet var ein måte å rette seg meir mot den kvinnelege minoriteten blant historikarane. Strikk og drikk er likevel ikkje eksklusivt for jentene. Gutane er også velkomne.

– Men det er ikkje å stikke under ein stol at det er flest jenter som strikkar, seier Mostad.

Meir enn berre alkohol

I mange sosiale samkomer dei arrangerer er standarden blitt at ein gjerne tar seg ein øl. Og ein blir til fleire. Det kan fort bli litt rølpete stemning, fortel Mostad. Men med strikkinga har dei sett noko anna. Det er som om rølpinga blir tona litt ned av handarbeidet.

– Det blir meir hyggeleg kveldskos, i staden for at det blir sånn «Ja, no skal me drikke igjen». Det likar eg veldig godt, seier Anne Kloppebakken. →

HANDVERK: Anna Kloppebakken har strikka heile livet, mens Kristin Mostad føretrekker brodering.

VITSKAP: Astrid Gullhav Dauderis håpar å kunne påvise at strikking gir betre konsentrasjon.

Ho studerer også historie, og har sett stor pris på strikkearrangementa til linjeforeininga si. Når strikkepinnane kjem inn i miksen, blir det noko litt anna enn berre drikking.

Mostad er enig. Det har vore heilt innafor å berre ta seg ein brus, om ein vil. Ho trur at strikkinga også kan gjere det lettare å kjenne seg tilpass i ein sosial setting. Om du vil trekke deg litt ut av samtala, har du uansett noko å halde på med.

– Det er litt meir sosialt akseptabelt å berre sitje å strikke og vere stille. Når du har lyst til å delta i samtalen igjen, så kan du delta, utan at det er noko problem, seier Mostad.

Det betyr likevel ikkje at drikking og strikking ikkje fint let seg kombinere, i alle fall opp til eit visst punkt. Kloppbakken set éi flaske vin innabords somdetkritiskepunktet. Etterdetbyrjarho fort å miste oversikten.

– Etter førre strikk og drikk måtte eg rekke opp heile votten eg hadde byrja på. Han var heilt gruffull. Han stod ikkje til å redde, seier ho og ler.

Produktiv uproduktivitet

Kloppbakken har strikka så å seie heile livet. Det er effekten av å vokse opp i ein familie av hobbyentusiastar. Det er kveldane som i hovudsak er strikkesetida for ho. Det gir høve til å skru av hjernen litt, få ein roleg avslutning på dagen. «Produktiv uproduktivitet» kallar ho det.

«Me lever ganske travle liv, så eg trur mange saknar noko enkelt.»

– Sjølv om eg ikkje sit og les pensum, så lagar eg noko. Strikkinga gjer ikkje at kvardagen går framover, akkurat, men i det minste sit eg ikkje berre og ser på TV, seier ho.

Å strikke verkar ikkje berre avslappande, men hjelper ho også å konsentrere seg, fortel Kloppbakken. I keisame forelesingar er det lett å dette av. Mistar ho fokuset, er det veldig lett å fiske fram mobilen. Då er strikketøyet tingen å ha.

– Då gjer eg noko som kanskje distraherer meg lite grann, men eg heng framleis med i forelesinga. Det hjelper om eg sit og gjer noko med hendene, konstaterer ho.

Masker og mindfulness

At strikking kan vere ei kjelde til både ro og skjerping var også erfaringa til Astrid Gullhav Dauderis. Det danna utgangspunkt for hovudoppgåva hennar på profesjonsstudiet i psykologi ved NTNU. Her undersøker ho kva effekt strikking kan ha på stress og konsentrasjon.

– Tanken er at så lenge du er litt driven, så konsentrerer du deg betre når du strikkar. Det blir litt som mindfulness, at ein kjem meir inn i sonen, fortel ho.

Teorien hennar bygger på at gjentakande rørsler hjelper å halde fokus, og gjer at du er meir til stades i augneblinken.

Til hovudoppgåva sette ho opp eit eksperiment der ei gruppe følgde to forelesingar. Gruppa blei delt tilfeldig i

TIPS TIL NYE STRIKKARAR:

- Byrj med tjukke pinnar og tjukt garn, då går det fortare.
- Lån oppskrifter gratis på biblioteket.
- Bruk Youtube for å lære deg teknikkar.
- Spør kjente viss du treng hjelp.
- Ikkje lat deg skremme, læring gjer meister.

to, der halvparten strikka på den fyrste forelesinga og ikkje på den andre, mens den andre halvparten gjorde det motsett. Undervegs samla ho inn data om blant anna læringsutbytte og opplevd stress.

Studien er ikkje fullført enno, men Dauderis håpar å kunne vise at strikking verkar positivt på konsentrasjonen.

Sakte kunnskap og treg mote

Dauderis byrja sjølv å strikke jamleg for 13 år sidan. Då kommenterte fleire at ho var gammaldags. Det var veldig få på hennar alder som strikka då, fortel ho.

I 2021, derimot, er Instagram proppfullt av Selbu-vottar og vester av alpakkagarn og mohair.

– Eg føler det har vore ein eksplosjon sidan den gong, seier Dauderis.

Ho trur årsaka til det er samansett.

– Folk har nok ein trong for å skape noko sjølv, og få eit kreativt utslepp. Me lever ganske travle liv, så eg trur mange saknar noko enkelt. På ein måte kan ein jo seie at strikking er fortidskunnskap. Det er noko som går sakte, seier ho.

Sjølv finn ho mange grunner til å ta pinnane fatt. Strikkeklede er *slow*

fashion. Det er betre for miljøet å ha nokre få plagg ein liker skikkeleg godt. Dei kan også bli fine gåver til vener og familie. Det er også mykje fellesskap i strikking, meiner ho.

Og trass i at Dauderis ikkje eigentleg synest me treng noko unnskyldning for å slappe av, kan strikkinga bøte på eit dårleg samvit.

– Om eg strikkar når eg ser på TV, så lagar eg i det minste noko mens eg sit der. **UD**

Behov for tannlege?

Vi er din studenttannlege og hos oss får du alltid undersøkelse til 450 kroner og 10 % rabatt på øvrig tannbehandling.

450,-

Du finner våre fire tannklinikker sentralt beliggende på Trondheim Torg, Leutenhaven, Munkegata og Sirkus Shopping.

*Kan ikke kombineres med andre tilbud og gjelder ikke tannteknikerarbeid.
*Studentbevis må medbringes.

 ORIS DENTAL

orisdental.no

STUDENTER FOR EN GRØNNERE FRAMTID

Dagens unge må leve med konsekvensene av klimaendringer og naturtap. Dette ønsker studentlaget til Framtiden i våre hender og Spire å gjøre noe med.

TEKST: Martine Andersen Hennig og Telma Dagestad
FOTO: Ylva Ullahammer
GRAFIKK: Selja Sørland

Studentlaget til Framtiden i Våre Hender (FVH) er et frivillig fellesskap som arbeider med spørsmål knyttet til global rettferdighet, klima og miljø, bærekraftig forbruk og verdens fattigdomsproblemer. Den nasjonale organisasjonen er blant de største av sitt slag i Norge.

– Vi samarbeider med FVH nasjonalt, samtidig som vi har våre egne lokale prosjekter. Ellers står vi fritt til å gjøre det vi ønsker, med alt fra klesbyttekvelder, sykkelfixing, foredrag, turer og debatter, sier nestleder Liv Hjartsjø.

Politisk har den nasjonale organisasjonen fått gjennomslag for flere hjertesaker. De påvirket til kutt av kull i oljefondet verdt 67 milliarder kroner og presset kleskjeder som H&M, Kappahl og Gina Tricot til å ha åpen fabrikkliste for etisk klesproduksjon.

– Vi driver med påvirkningsarbeid rettet mot vanlig folk og politikere. Målet er å få folk til å tenke over hva de gjør med tanke på klima, sier Ida Roald.

Organisasjonen består av alle mulige mennesker som ønsker å bidra der de kan. I forbindelse med Greta Thunberg har medlemsmassen hatt en liten oppsving de siste årene, og nå har de over 40 000 medlemmer.

Rikt initiativ hos nestleder Liv

Oktober i 2018 kjente Liv Hjartsjø at hun hadde rom for å engasjere seg i noe ved siden av medisinstudiet. Et googlesøk viste at FVH hadde åpent møte og vipps ble hun medlem. I år trappet hun opp som nestleder.

– Jeg har alltid vært opptatt av klima og miljø. Opprinnelig kommer jeg fra Tuddal, en liten bygd i Telemark, så jeg har ikke hatt tilgang på større organisasjoner å engasjere meg i som her.

Norges framtid ligger faktisk i studentenes hender, så det er ikke rart at studentmassen generelt er engasjerte i klima.

– Det har vært givende å møte mennesker med det samme engasjementet jeg selv har, i et fellesskap der vi ikke bare er enige, men også har lyst til å gjøre noe med det, sier Liv.

Mellom falafler, tofu og kjøtterstatning

Med en snart ferdigstilt bachelor i økonomi og administrasjon på NTNU, sørger Ragnar Dreier for at økonomien er på stell. Det gjør han til den eneste ansatte i studentlaget. →

ARBEIDSHEST: Økonomiansvaret ligger i Ragnar sine hender.

NESTLEDER: Ingen mangel på initiativ hos nestleder Liv.

FØRSTEÅRSSTUDENT: Etter to år på den klimaorienterte Sund Folkehøgskole, fortsatte Ida Roald Meldal engasjementet.

– Jeg gjør det kjedelige, slik at de frivillige kan gjøre det som er artig. Ellers kunne vi jo ikke drevet, sier Ragnar.

Ragnar har vært med siden sommeren 2018, etter at han helt tilfeldig fikk øye på FVH mellom falaffer, tofu og kjøtterstatninger.

– Jeg ble med etter at jeg så FVH på en stand på Veganfair, en messe for veganske matretter, produkter, og klima- og miljøforetak, sier Ragnar.

Ida Roald Meldal flyttet til byen i fjor høst, og er på sitt første år på statsvitenskap. Hun ble også raskt medlem.

– En venninne og jeg dro på det første åpne møtet de hadde for semesteret. Det var nok til at jeg meldte meg inn! Fra januar ble jeg styremedlem, sier hun.

Hittil har mye av vervet hennes foregått digitalt, men nå som våren stikker frem blir det duket for flere utendørsarrangementer.

– Vi har arrangert skiturer og soppturer, som har vært skikkelig populært. Folk er lei av å sitte inne på hybelen nå, sier Ida.

Klimadugnaden

Det siste halvåret har FVH nasjonalt satt i gang en klimadugnad for å tallfeste det grønne engasjementet og motivere til modigere politiske klimavalg. Hittil har over 4000 nordmenn meldt seg på, målet er å nå 100 000 før valget.

– Klimadugnaden er en enkel måte å vise de mest klimaeffektive tiltakene som monner, sier Liv.

Halve jobben med klimadugnaden er selve påmeldingen. Deretter kan man selv velge hvor man vil bidra.

– Det kan eksempelvis være å fikse noe som er ødelagt, spise mer vegetarisk eller redusere antall flyreiser. Man kan velge fritt mellom lengre eller mindre utfordringer som senker CO2-forbruket, sier Ida.

Kan det fikses? Klart det kan!

På studentbudsjett lønner det seg ikke alltid å kjøpe nytt, men heller å reparere det en har. Hva kan egentlig fikses, og hvor gjør man det?

– FVHs *Grønn guide* skal bli en samling over grønnere alternativer i byen. Alt fra frisører, restauranter, dagligvarebutikker, kaf-

eer og nisjebutikker med grønne initiativ. Det finnes på nettsiden gronnguidetrondheim.no, sier Ragnar.

Klesfiksing viste seg å være en bortglemt kunst for studentmassen. I høst holdt FVH og Spire et klesfiksekurs i regi av Fikse-Hanne, lederen av Fikseklubben. Arrangementet ble fullstappet med 300 deltagere på Zoom.

– Sammen med Sit skal vi etablere en gratis nettportal denne våren, der Fikse-Hanne kan lære studenter å fikse og sy klær fra bunnen av, sier Liv.

Bukser som revner og løse tråder kan lett fikses. Det samme gjelder for studentenes skrantne, knirkende sykler, som desidert er billigere å reparere enn å kjøpe ny.

– Vi har også samarbeidet med «Sykkelkjøkkenet», som har holdt foredrag om hvordan man kan vedlikeholde og fikse sykkel selv.

Elektronikk og duppeditter

Er mobilen for treig eller utdatert, punger vi ut for det siste nye. Opplysninger om det siste nye innen elektronikk virker mer tilgjengelig enn

informasjon om vedlikehold. Det skal FVH og Spire gjøre noe med.

– Det neste vi skal arrangere er en elektronikkfiksekveld sammen med Spire. Da kommer en fyr fra Nidaros data som skal holde foredrag om hvordan man kan fikse ting selv, sier Liv.

Ragnar har selv bedrevet påvirkningssarbeid i hjemmet. Da fikk mor både fart på systemet og lenger batteritid.

– Moren min har en iphone 6s, som hun har hatt siden den ble lansert. For ett år siden begynte den å bli treg, så hun måtte lade den hele tiden. Hun bytta batteri for rundt 300 kroner, og det var som å få en helt ny mobil!

Ragnar har blitt overrasket over hvor lett det kan være å fikse elektronikk. Det er synd at så mange duppeditter blir kastet, fordi man ikke vet hvordan de kan repareres.

– Det er ikke sånn at du ikke kan ta vare på en 5 år gammel telefon. Det er bare nullere og enere som kræsjer med hverandre. Du kan spare så mye på å fikse det du har.

En ny måte å tenke på

At ting kan fikses er det flere som er enig i. Øverst i Krambugata 2 sitter nemlig leder Magalie Plissonneau,

nestleder Hanne Krogstie og politisk leder Nikoline Hassing. Alle tre i styret til Spire Trondheim. De har for tiden en nasjonal kampanje gående kalt «Teknologioptimisme: Grønn overvekst og sirkulærøkonomi».

– Sirkulærøkonomi handler om å ta vare på ting. Jeg tror arrangement slik som elektronikk-, og klesfiksing kan oppmuntre til en ny måte å tenke på, forteller Magalie.

Hun reiste fra England for tre år siden. Siden da har hun lært flytende norsk, begynte å studere sosialantropologi og ikke minst tatt over Spires lokallag her i byen. Magalie ble faktisk medlem og leder på samme dag etter å ha møtt en svært engasjerende verveansvarlig.

– Jeg vet ikke hva jeg tenkte, sier hun og ler. Jeg visste nesten ingenting om Spire, men syntes det høstes kult ut og likte konseptet.

Hanne på den andre siden, hadde litt mer kjennskap til både byen og organisasjonen før hun ble nestleder i lokallaget. Nå har hun bodd i Trondheim i fem år og tar en master i naturressursforvaltning.

– Jeg hørte om Spire fra noen venner. Det er ikke alltid nok med

studier fordi man får ikke prøvd seg helt i det virkelige liv. Derfor hadde jeg lyst å være med på noe hvor jeg fikk lære nye ting.

Klimarettferdighet

Det fikk hun virkelig muligheten til i Spire, en ungdoms-, miljø- og utviklingsorganisasjon som jobber for en helhetlig tilnærming til klimaproblemene.

– Måten vi jobber på er med tanke på at alt henger sammen, forteller Magalie.

Hun trekker fram nord-sør perspektivet, økonomi og naturødeleggelser, som eksempel på relaterte problemområder. Bærekraftige mat-systemer, bærekraftige byer, og internasjonal handel må sees i det samme bildet.

– Det er viktig å se på strukturene som problemene er bivirkninger av, og ikke problemene isolert sett, skyter Nikoline inn.

Det kan også nestlederen si seg enig i. Hun forteller at Spire har fem fokusområder som organisasjoner spesielt opptatt av. En av dem er klimarettferdighet.

– Vi kan ikke bare betale for at andre skal redusere sine karbonutslipp og bevare regnskogen sin, mens vi →

PÅVIRKER POLITIKKEN: Framtiden i Våre Hender ønsker å påvirke til at det blir tatt modige valg i politikken.

kutter ned vår skog som vi vil. Det er inkonsekvant politikk, hvor man sier en ting og gjør noe annet.

Spire i vinterkulden

Fokusområdene er hentet fra prinsippprogrammet til Spire. Lokallaget jobber ut ifra nasjonale retningslinjer. Hvor mye aktivitet de har i løpet av året kommer an på medlemmenes engasjement.

– Det er jo mange som både har fulltidsstudier og jobb, forteller Nikoline. Så særlig i eksamensperioden kan det bli mye med frivillig arbeid i tillegg.

Nikoline startet selv å studere sosialantropologi forrige høst. Hun kom til Trondheim en januardag for to år siden, uten helt å vite hva hun skulle. Da dukket Spire opp som et friskt skudd i vinterkulden.

– Jeg tenkte det var en fin måte å bygge et nettverk på og bli kjent med andre. Det å jobbe frivillig gjør at man møter utrolig mange engasjerte folk.

(S)opptur med tang og tare

Noe som vekker stort engasjement blant Spires medlemmer er havet. Høstesesongen for tang og tare nærmer seg, og i samarbeid med «Seaweed Solution», samt en makroalge-forsker fra NTNU, planlegger lokallaget å høste inn litt av havets vekster.

– Det er et utendørs-arrangement hvor vi er nedi fjæra, forteller Hanne.

– Vi plukker tang og tare på forhånd, og tilbereder smaksprøver som brød, suppe og pesto, for å vise hvordan man kan bruke det i mat.

Foruten om tang og tare har flere medlemmer vist seg å ha en forkjærlighet for sopp.

– Om høsten samarbeider vi med «Trondheim sopp og nyttevekst forening», og drar på sopptur. Det er veldig populært!

Karbonlagring

En annet suksess har vært paneldebattene om karbonlagring.

– Vi har hatt noen debatter om «4 per 1000» initiativet. Det er en avtale om at man skal jobbe for lagring av karbon i jord.

Initiativet startet først i Frankrike, men har nå spredt seg til flere land, inkludert Norge. Tallet 4 står for hvor mange promille karboninnholdet i jorda skal økes med hvert år.

– Det har vist seg å være veldig effektivt å lagre karbon i jord. I Norge er det noe vi har god kapasitet til, sier Magalie.

Men som så mange andre avtaler beror også «4 per 1000»-avtalen på partenes egen vilje til å følge den opp.

– Mange internasjonale avtaler blir opprettholdt på grunn av såkalt «name and shame», Medlemslandene blir ikke straffet for ikke å nå målene, men må rapportere hva de gjør feil. Å være en del av det intern-

PÅ LOKALET: Nikoline, Hanna og Magalie styrer Spire over kafeen Digs i Kjøpmannsgata.

asjonale samfunnet handler om å følge spillereglene, sier Hanne.

Bil, hus, båt og to hytter

Ikke bare land, men også enkelt-individer kan følge bærekraftige spillereglene. På spørsmålet om de har noen tips og triks til et mer bærekraftig liv tar politisk leder, Nikoline, raskt ordet.

– Hvis jeg skal trekke fram to ting så må det være å støtte lokale bedrifter, og alltid sjekke om det går an å kjøpe brukt.

Nestleder Hanne følger opp. Noen ganger er det verdt å ta et oppgjør med vanene sine og sjekke ut alternativer.

– For eksempel når det kommer til bil så kan man spørre seg om alle egentlig er nødt til å ha hver sin? Hvis

du skal bo i by kan du kanskje bli med i et bilkollektiv, eller greie deg med sykkel og buss. Norge er et langstrakt land så noen trenger faktisk bilen. Men det er også mange som føler de må ha bil, hus, båt og to hytter fordi det er en del av det å bli voksen.

Hanne poengterer at Norge gjerne virker som et land med mye skog og plass, men at vi i realiteten spiser opp naturen vår. Derfor må vi endre atferd, selv om det kan være vanskelig.

– Ofte er det dyrt å velge grønt. Hvis man skal reise hjem på ferie er det for eksempel mye dyrere å ta tog enn fly.

Bare en telefonsamtale unna

At det er kostbart å leve grønt, er noe Spire-lederen mener studenter kan gjøre noe med.

– Det er lett å ta en telefon til en stortingsrepresentant og si «jeg er student, jeg synes det er et dårlig togtilbud, hva gjør dere med det?». Hvis titusen studenter tar opp telefonen og sier fra at de vil ha bedre togtilbud, så forstår politikerne at de bør inkludere det i partiprogrammet sitt.

At politikere skal være tilgjengelige og lytte til folkets mening er noe Nikoline har fått erfare.

– Før tenkte jeg at jeg ikke kunne påvirke politikken, men alle politikerne vi har kommet i kontakt med vil gjerne høre hva vi bryr oss om. Det er bare å ta en telefon eller sende en mail.

At det er lavterskel for å kontakte politikerne i et demokrati er kjempe-viktig, mener leder Magalie.

– Det skal være lett å si fra om at man vil ha en grønnere framtid. **UD**

Når **kvalitet** og
synlighet teller!

trykkpartner

Tungasletta 7 - 7047 Trondheim

Fargemarka ble ghostet av kommunen

TEKST: Oda Sofie Mathisen Gallefoss og Martine Louise Skulstad
FOTO: Jonas Aagaard

I fjor drømte de om å overta tomme hus på Lade, og fikk ja til dialog fra kommunen. Så ble det stille i fire måneder.

Vinden gir et friskt pust der vi rusler på Østmarka. Det føles nesten for fredelig til å tilhøre byen. Foran oss er gule og røde hus spredt over en humpete gressplen, uunngåelig å ikke legge merke til. Sponplater, sprukne vinduer og flassende struktur trer frem når vi kommer nærmere, et tydelig tegn på en lengre tid uten omsorg.

Noen prøver likevel å puste liv tilbake i området. Det pustet heter «Fargemarka». Dette er ikke første gang vi hører om prosjektet, og kanskje ikke siste. Men det kan virke som Trondheim kommune har andre planer.

Avviste ideer og muligheter

Fra andre siden av plenen ser vi tre skikkelser ikledd hatter, skjerf og en fuskepelskåpe vinke til oss. Mia Helene Engeskaug, Colin Bojer og Eivind Rindal stråler av optimisme og vennlighet, ivrig etter å fortelle hva som har skjedd siden september.

På en benk med overblikk over byggene åpnes kranen for oppdatering. En allerede stor frustrasjon over situasjonen brer seg over dem. I oktober fikk de gjennomslag i bystyret, og forhandlinger om å realisere drømmen skulle starte. Men å få liv i prosjektet har vært en knotete prosess med dårlig kommunikasjon, lang behandlingstid og en kamp om å bli hørt.

– Det har vært en litt fiendtlig holdning og lav samarbeidslyst fra kommunen. Jeg vet ikke om det gjøres vanskelig med vilje, men jeg tror det ligger på en frykt for å prøve nye ting, sier Rindal.

Han opplever at Trondheim har en ambisjon om å sette miljø og bærekraft høyt, men at det jobbes med på en måte som vanskeliggjør det i praksis.

– Det er store utfordringer i samfunnet knyttet til bolig, klima og fattigdom, og for å kunne løse det må vi tørre å tenke annerledes fra de løsningene vi sitter med nå, fortsetter Rindal.

– De velger å ikke gripe de mulighetene som er, og det virker som de motarbeider det som er klare politiske føringer, sier Bojer.

Hen mener det helhetlige bildet av en mer bærekraftig by kan gå tapt i byråkratiske prosesser og gamle tenkemåter. Det er noe de ønsker å endre på med Fargemarka.

Bevare historisk fellesskap

Visjonen for Fargemarka er en grønnere byutvikling med sosialt fellesskap og bærekraftige løsninger i den tredje boligsektor. Det er viktig for dem å bevare både husene og historien til området.

Tunet ble skapt som et fellesskap for ansatte ved Østmarka, og de ønsker å gjenskape tilhørigheten og samholdet som en gang eksisterte der. Boligene de ønsker er godt egnet til familier, studenter og andre som ønsker billigere bo, som er av høy etterspørsel fra kommunen.

– Boligpolitikken i Norge er ikke bærekraftig sosialt, økonomisk eller klimamessig nok i dag, og det trengs en endring, sier Bojer. →

MOTARBEIDET: Eivind Rindal er oppgitt over kommunens mangel på samarbeidslyst.

Raskt om den tredje boligsektor:

Den tredje boligsektor er en modell som ser på løsninger for en mer inkluderende og bærekraftig boligpolitikk, som går utenfor det tradisjonelle boligmarkedet og kommunale boliger for vanskeligstilte. Den åpner for et trygt og godt sted å bo, og for å bli boende. Potensielle beboere i denne sektoren inkluderer de som ikke har råd til å kjøpe eller ha lån i dagens boligmarked, eller de som ønsker å bidra til og delta i alternative økonomiske- og verdisystemer.

– Det er nesten som vi løser kommunens problem for dem, sier Engeskaug, og en latter brer seg over dem.

Mislykket befarung

Laura Flora Podoski er styremedlem i Fargemarka-foreningen og har rollen som forhandlingsansvarlig med kommunen. Da foreningen skulle på befarung av et av husene var hun derfor tett involvert.

– De ville bare tillate to av våre medlemmer å være med på befarungen. Vi avtalte et utendørsarrangement på Facebook hvor vi skulle møtes etter befarungen på et område i nærheten. Bare timer før befarungen skulle gjennomføres fikk vi beskjed om at den var avlyst.

Hun sier kommunen begrunnet dette med at de hadde brutt tilliten deres og invitert mange ekstra gjester til befarungen.

– Vi skjønte ingenting. Vi la oss flate, ba om en saklig begrunnelse og avlyste møtet, men vi fikk likevel ikke lov til å gjennomføre befarungen. Kommunen synes også det var vanskelig å komme tilbake til oss med et nytt tidspunkt. Befarungen ble senere gjennomført.

– Nevnte ingen av Fargemarkas ideer og visjoner

Podoski forteller om en lignende opplevelse da Fargemarka ikke fikk ja til å bli med på et oppfølgingsmøte med kommunen. Møtet ble gjennomført for Kommunedirektøren skulle holde orientering om dialogen med Fargemarka på et Formannskapsmøte. Dette sier Podoski ble begrunnet med at kommunen hadde all den informasjonen de trengte og at de skulle ta det med inn i møtet.

– Jeg leste saken som ble offentliggjort en uke før møtet, og der nevntes ingen av Fargemarkas ideer og visjoner. Saken tar opp at det vil medføre store kostnader for kommunen, men nevner ingenting om at vi ønsker at beboerne

POTENSIALE: Midt på Lade står 46 tomme boenheter - boliger som kan bli hjemmene til barnefamilier, enslige forsørgere og studenter, synes Fargemarka.

skal stå for mesteparten av vedlikeholdet selv, og i tillegg betale leie som kanskje kan dekke noe av disse kostnadene.

Drukner demokratiet i byråkratiet

Podoski går en master i byøkologisk planlegging ved NTNU og er skeptisk til kommunens tilsynelatende planer. Spesielt er hun skeptisk til fokuset på å bygge nytt.

– Det er ikke klimavennlig i det hele tatt. I fjor høst kom det en ny boligpolitisk plan fra kommunen. Den sier at kommunen skal ha en aktiv rolle i å drive fram den tredje boligsektoren, og at de skal arbeide for at det skal være et reelt alternativ for folk.

Hun peker på SSB-rapporter som sier at enslige forsørgere, førstegangs-etablerte og studenter sliter mest med bolig i Norge. Barnefamilier er de som er mest trangbodde.

– Kommunen har sagt de skal legge til rette for den tredje boligsektoren, og bygningene i Østmarka er perfekte for det. De eier allerede tomter og bygninger. Det er mye større kostnad med nybygg og det regnskapet går jo i minus for dem. Det virker ikke som de har tatt seg tid til å se ordentlig på mulighetene sine, sier Podoski.

Arbeider med ny sak

Fargemarka opplever at prosessen blir bremsset med vilje, og Podoski stiller spørsmål ved om Trondheim kommune har et problem med demokrati, og lar det drukne i byråkratiet.

– Det er lagt stort politisk press på kommunen om å være samarbeidsvillig. Både Fargemarka og Svartlamoen hadde stort flertall, de vant ikke bare akkurat. Dette er byens ønske, og vi opplever at de aktivt bremser prosessen.

I en e-post til Under dusken skriver avdelingsleder i Eierskapsenheten Gunn Kristin Moen Enge at de svarer på uttalelsene fra Fargemarka i denne saken i de politiske sakene SAK 20/49755 Riving Østmarka og SAK

IKKE MILJØVENNLIG: Laura Flora Podoski frustrerer seg over Trondheim kommunes tendens til å bygge nytt fremfor å bevare eldre bygninger. FOTO: Privat

UDEMOKRATISK: Fargemarka opplever at Trondheim kommune aktivt bremser en politisk avstemming og lar demokratiet drukne i byråkratiet.

FORESPØR ENDRING: Colin Bojer sier Norges boligpolitikk må forandre seg.

MANGE MULIGHETER: Mia Helene Engeskaug tror Fargemarka kan løse problemer både med bolig og ensomhet.

21/7032 Orientering om videre prosess utvikling av Østmarkaområdet.

Hun forteller også at de arbeider med en ny sak om området, og forventer å komme med disse i juni 2021.

Motiverende drivkraft i motgang

Til tross for motgang, står pågangsmot og stahet fast i Fargemarkas skapere. De pryder seg på et prosjekt de har sterk tro på og et fellesskap som drar dem opp når prosessen drar dem ned.

– Jeg tror det er viktig. Det handler om å vise at det er mulig, ikke kostbart og kan løse problemer rundt bolig og ensomhet, som er store problemer samfunnet sliter med. Alt henger sammen, sier Engeskaug.

Hun gledes over gjengens oppfinnsomhet når et løp kjører seg fast. Da finner de bare nye måter å tilnærme seg saken.

– Det kreves en forberedelse, men jeg motiveres av motstand. Jeg tror på

saken og viktigheten av å gjennomføre det. Det er nok mye stahet i bildet og, sier Rindal og ler.

– Vi er ikke alene i dette. Vi ser utenfor vårt prosjekt at det er til nytte å kjempe der ting kan bli annerledes, skyter Bojer inn.

Hen understreker at det må endring til, om det blir med Fargemarka eller ikke.

– Føler dere at dere fortsatt har en sjanse?

– Ja, definitivt. Så lenge det ikke fattes et annet vedtak så er ikke saken ferdig. Vi håper at det vi gjør vil inspirere andre til å tenke lignende prosjekter og sette mer fokus på hvordan man kan skape alternative og bærekraftige bomuligheter, sier Rindal.

Kranen slutter å renne. Alle puster ut. Om det blir farge i marka er ennå uvisst, men slaget er langt ifra tapt. Det hentes stadig frem nye verktøy for å jobbe frem nye veier for å nå Fargemarkas utopi. **UD**

NATTMAT OM DAGEN: Tyholttårnet

Billig buffet og dvask Pad Thai.

TEKST OG FOTO: Le Dog, Oignon Frit og Dijon
ILLUSTRASJON: Caroline Borge

Trondheims Eiffeltårn, landets største og døllest karusell, juvelen i Egon-imperiets krone, Tyholttårnet – kjært barn har mange navn. 74 meter over bakken ligger det, av alle ting, en Egon-restaurant. Le Dog står allerede utenfor og vinker til Oignon Frit og Dijon. Den langbente Le Dog ser litt blek ut, men humøret er på topp:

– Jeg har trent til jeg kastet opp, så nå er jeg klar for mat. Håper de har pizzabuffet.

Prima utsikt

De tre pølsketerene sniker seg forbi et par dresskledd NRK-pamper, til forveksling lik mormoner, og inn i heisen. Turen opp tar litt tid og spenningen stiger i alle tre.

Pølskonautene ankommer omsider toppetasjen, med utsikt over den midt-norske hovedstaden.

– Prima utsikt, sier Oignon Frit.

FORSTYRRET: Le Dog trente til han kastet opp, men fylte opp med pizza.

– Bord for tre?

Dagens *maitre de la tour* har dukket opp fra siden. Le Dog stotrer ut navnet på reservasjonen og pølsesmeckerne blir geleidet innover det roterende gulvet.

Pølsoreksi

Idet de skal bestille drikke, går både Dijon og Oignon Frit for mineralvann. Le Dog nøler:

– Jeg tar bare vann, som en eller annen anorektiker. Hvis jeg forsvinner på do litt lenge vet dere hvorfor.

Oignon Frit og Dijon utveksler ukomfortable blikk. De forsøker å henlede fokus på omgivelsene.

– Er alle gjestene feite trøndere med irriterende barn, spør Oignon Frit.

Dijon svarer ikke, men kommenterer musikken som drypper konturløst fra høyttalerne.

– 90-talls *adult contemporary*. Mye Sade og Jamiroquai, sier Dijon med kjennermine. Han nikker i takt, før hodet dukker ned igjen i menyen.

De to yngste er klare til å bestille mat, mens Dijon fortsatt ikke har bestemt seg.

– Nå har du tittet lenge på menyen, Dijon, sier Oignon Frit med et hint av utålmodighet.

– Har du kommet til vinkartet ennå, spør Le Dog, før alle bryter ut i en vedvarende, nedlatende latter.

Dijon forter seg til vinkartet, før han husker at Under Dusken ikke betaler for alkohol.

Gjensynsglede

Mens de venter på maten, skuer Le Dog utover Tyholt, Lade og Ranheim, ja faktisk helt til Værnes. Minnene strømmer tilbake til ham:

– Nå ser vi alle stedene vi har vært. Eller, hittil bare IKEA da.

Tyholttårnet har den finurlige funksjon at gulvet snurrer én gang i løpet av en time, så det dukker gradvis opp nye vistaer av byen. Oignon Frit blir nesten rørt:

– Husker dere alle stedene vi ikke fikk lompe?

Dijon har blikket stivt festet på horisonten. Han advarer de andre:

– Hvis du stirrer lenge nok ned i Trønderdypet vil Trønderdypet stirre tilbake i deg.

– Og det vil du ikke, legger Le Dog til.

Oignon Frit lyser opp idet Dragvoll og Voll kommer til syne:

– Der bor broren din, Dijon! Tenk, nå kan du endelig se ned på ham.

– Det har jeg alltid gjort, svarer Dijon tørt.

Lite raus, men smakløs saus

– Jeg falt pladask for pad thai, men denne var bare dvask.

Maten har kommet på bordet. Le Dog og Dijon gikk for pizzabuffet, det eneste rimelige alternativet på menyen. Smaksmessig står pizzaene til prisen.

Oignon Frit er ikke like fornøyd. Hun har betalt langt mer for pad thaien

hun baler med. Ikke at hun baler fordi porsjonen er så raus, men fordi den er dynket i utvannet, smakløs saus.

Selv ikke edamame-bønnene kan redde dette. Oignon Frit er tydelig misfornøyd med maten, nesten like misfornøyd som da hun bestilte salat i stedet for burger på Sesam:

– Dere bestiller alltid gode ting, og så bestiller jeg sånn grønn mix.

Erna ser deg

Pizzaskorpene er tydeligvis også under par, for Dijon stabler sammen en hel haug av dem på midten av bordet.

– Når jeg kan spise så mye jeg kan, fyller jeg ikke vommen med tørr loff, forklarer han.

Le Dog har utviklet et anstrengt forhold til mat og begynner å prate politikk:

– Erna Solberg hadde en pressekonferanse her i fjor, sier han, uten at det kommer respons fra de andre.

– Hadde jeg bodd i et av husene under her ville jeg følt meg passe beglodd, sier Oignon Frit svevende. Dijon uttaler det han tror hun tenker:

– Du kan ikke akkurat lage barn i hagen.

– Du kan, men det er mulig Erna ser deg, innskyter Le Dog.

Dijon tar et dypt innpust, før han legger sin siste pizzaskorpe på bordet og kremter:

– Det blir hun sikkert bare glad for. Kanskje hun tar med Trine.

TÅRNER: Oignon Frit og Dijon under Trondheims største fallos. Le Dog hadde jogget hjem.

PØLSEDOMMEN

Atmosfære: Det blir ikke bedre utsikt.

Smak: Grei pizza, ugrei pad thai. Oignon Frit bestilte nachos for å bote på skaden. De var gode, men drøyt å forlange 20,- ekstra for en spiseskje guacamole.

Utvalg: Det er i hvert fall mye å velge blant. Hellstrøm hadde blitt rabiat.

Service: Det kreves ikke all verden for buffet. De klarte å sette frem en varm pizza i ny og ne, da er mye gjort.

Totalopplevelse: Utsikten trekker veldig opp her. Pad thaien og prisnivået trekker i grunn ned. Det blir ikke kommunisert nok: Egon er *dyrt* tatt i betraktning den nitriste kvaliteten på maten. Pizzabuffeten er grei, fordi den er så billig (en drøy hundrings de fleste dager).

Metthetsfølelse: Overmett.

Anbefales for: Turister, buffet-elskere og lave mennesker med behov for å se ned på folk.

Klientell: Alt fra NRK-pamper til barnebursdager. Generelt folk med mye penger og dårlig smak.

Høydepunkt: Guacamole.

Nedtur: Heisturen ned.

– JEG HAR FØLT MEG FREMMEDGJORT FRA POESI

TEKST: Tomine Barstad Solvang | FOTO: Lukas Sampson Dodson

Karoline Brændjord

Alder: 30 år (f. 1991)

Aktuell med: Vinner av Kritikerprisen og Tarjei Vesaas debutantpris for *Jeg vil våkne til verden* (2020)

Utdanning: Skrivekunstakademiet i Hordaland, Nord-Amerika-studier og sosialantropologi på Universitetet i Oslo.

Fra: Sørumsdal i Romerike, bosatt i Oslo.

Karoline Brændjords debut *Jeg vil våkne til verden* tok kritikerne med storm. Hva er det som gjør stemmen hennes så unik?

Rett før påska tok innersvingen på Trondhjem by, fikk Under Dusken tak i den ferske vinneren av Tarjei Vesaas' debutantpris.

Den påfølgende uka var svært travel for den aktuelle poeten.

– Det har vært en intens uke, men nå har det plutselig blitt stille. Er det ingen som skal ha tak i meg mer? spør Brændjord mens hun ler over telefonen.

Vesaas-vinneren forteller at hun er glad for all oppmerksomheten hun har fått, men at det også har kommet med noen baksider.

– Jeg er veldig glad for oppmerksomheten, det er gøy. Men det har også vært stressende og gjort meg litt urolig, forteller hun.

Forfatterskap i blodet?

Brændjords interesse for litteratur begynte allerede da hun var barn. Hun leste helst romaner, og skrev noen noveller på sida, men lesingen ble satt på vent ettersom hun kom høyere opp i utdanningssystemet. En klassisk leseutvikling for de fleste.

– Jeg har følt meg fremmedgjort fra poesi, fordi jeg har følt at det ikke har vært så tilgjengelig. Det hadde vært interessant å se hvordan det hadde vært om jeg ble introdusert for flere ulike typer dikt tidligere, sier hun.

Interessen for poesi oppstod som 23-åring. Brændjord, som er adoptert, bestemte seg for å finne informasjon om sin biologiske familie. Der fant hun en hel gjeng med skrivende mennesker.

– Mamma er veldig glad i å lese, men ikke å skrive. Mine biologiske slektninger viste seg å skrive mye! Bestefaren min blant annet, Dag Østerberg (kjent sosiolog, journ.anm.), har skrevet masse, og min biologiske far har oversatt flere bøker. Jeg tror det ga meg litt pågangsmot, å vite at jeg har det i genene, forteller hun ivrig. →

En hel verden åpna seg. Det var hennes biologiske søster som inspirerte Brændjord til å utforske sjangeren, og begynne å skrive dikt. Hun hadde aldri tenkt å bli forfatter, fordi hun ikke hadde noen spesiell fortellerglede.

– Jeg visste alltid at jeg var god til å skrive, men hadde ingenting å skrive om. Å oppdage dikt som en helt fri sjanger muliggjorde at jeg kunne utfolde meg i skrivingen. Da jeg fant ut at jeg hadde alle disse slektingene, ble det en stor omveltning for meg. Det var mange tanker om hvem jeg var, fordi det utfordret identiteten min, sier hun.

Synsvansker førte til meditasjon

Brændjord bor i et Acem-kollektiv, som innebærer å bo med andre mennesker som lever en meditativ livsstil. Vanligvis mediterer dikteren daglig, noe hun paradoksalt nok har gjort mindre av den siste travle tiden.

– Man blir veldig konfrontert med seg selv når man mediterer. Uroen forsterkes på et vis, forklarer hun.

Meditasjonsformen ble utviklet av norske leger og psykologer på 70-tallet. Underveis i studiet begynte Brændjord å merke at synet plutselig forverret seg, derfor bestemte hun seg for å utforske meditasjonsformen.

– Synet gjorde det vanskelig for meg å lese, jeg ble lyssky og måtte være mye inne. Da kom jeg på at meditasjon kanskje kunne hjelpe, forteller hun.

Acem er dessuten en sosial meditasjonsform.

– Man møtes og snakker om opplevelsen av meditasjonen. Meditasjon hjelper også indirekte på skrivinga, ved at jeg blir mindre rastløs. Det hjelper meg med å ta skriveprosessen i ro.

Men det er ikke hovedsakelig meditasjon vi skal snakke om, selv om det er en stor del av Brændjords hverdag.

– Jeg skulle gjerne feira skikkelig at jeg har vunnet, men det er jo pandemi, og i tillegg er kollektivet alkoholfritt, forklarer hun og ler.

Avgjørende år i Bergen

På grunn av synet måtte Brændjord legge drømmen om master på UiO på is. Hun tok igjen fatt på skrivingen, og gikk et år til på Skrivekunstakademiet i Hordaland. Brændjord hadde allerede gått et år før, som var et årsstudium, mens det andre året var et prosjektår sammen med en liten gruppe mennesker.

– Prosjektåret var fantastisk, veldig engasjerende og avgjørende.

Hun forteller at mye av grunnen til at året var så bra, var på grunn av de ivrige lærerne og dikterne Gunnar Wærness og Pedro Carmona-Alvarez.

– De hadde så mye energi og brenner virkelig for det de gjør, de var så engasjerte på alles vegne. Dessuten så var det en god klasse, hvor jeg tror alle følte seg frie til å snakke og hadde tillit til hverandre. Det var veldig oppmuntrende.

Responsen på hverandres arbeid var spesielt viktig for henne.

– Jeg er nesten litt bekymra for hvor glad jeg er i respons. En ekte poet hadde kanskje ikke hatt respons som en så stor del av skrivemotivasjonen, men jeg engasjeres veldig av andres tilbakemeldinger, sier hun og ler.

Det var særlig diktene om moren som fikk mest respons i gruppa på Skrivekunstakademiet.

– Jeg hadde et par dikt om en mor, og det var konsekvent disse diktene som de andre i gruppa syntes var sterkest.

En lys debut om selvmord og sorgen etterpå

Jeg vil våkne til verden er en bok om et barn som opplever at hennes mor tar livet sitt. Diktene viser en sorgprosess

7 kjappe

- **Siste leseropplevelse:** *Ruth Maiers dagbok – en jødisk flyktning i Norge* av Jan Erik Vold.
- **Favorittmatrett:** Kjøttkaker.
- **Hvem er du på fest?** En gjennomsnittlig festdeltaker, mer nedpå, holder ikke koken så lenge.
- **Hva har du gjort under pandemien?** Har spilt en del Carcassonne, resten av kollektivet har dessverre gått lei.
- **Guilty pleasure:** Jeg liker å snakke med meg selv, gjerne på vestlandsk.
- **Er du redd for å dø?** Ja, det er fort gjort å dø.
- **Skrivetips:** Oppsøk det som inspirerer deg.

preget av tilstedeværelse, håp og lys, selv om diktene er vonde og direkte.

– Når det først er dikt om selvmord, blir det et veldig dominerende motiv. Det større temaet er egentlig sorg. Det er vanskelig å ha plass til dikt om forelskelse innimellom, det bryter fort opp da, forteller Brændjord.

Tanken var en diktsamling uten en rød tråd eller tematikk, men det viste seg å bli for sprikende.

– Jeg hadde ikke lyst til å skrive en trist bok. Mange av de lyse delene har jeg skrevet uavhengig av det dominerende motivet, men de passet likevel inn. Det var etter samtaler og tilbakemeldinger jeg fikk da jeg gikk på Skrivekunstakademiet at boka begynte å ta en tydelig retning, forklarer hun.

En stor del av diktsamlingen har tatt utgangspunkt i at hennes biologiske mor tok livet sitt, noe hun fikk vite etter at hun fikk kontakt med sin biologiske

FASCINERES: - En ekte poet hadde kanskje ikke brydd seg, men jeg fascineres veldig av andres tilbakemeldinger.

familie. Det var overraskende tøft å få vite dødsårsaken.

– Jeg hadde en mistanke om at det var derfor hun var død. Det var likevel veldig spesielt, og jeg ble overrasket over hvor tøft det faktisk var å få vite det – og at det gikk så inn på meg selv når jeg ikke engang kjente henne. Jeg var bare nysgjerrig på hvor jeg kom fra, forteller hun.

Utfordrende å bli hyllet

Boka *Jeg vil våkne til verden* ble hyllet av litteraturkritikerne i Morgenbladet og Vårt Land, såvel som at den stakk av med både Kritikerprisen og Tarjei Vesaas' debutantpris – noen av de mest anerkjente litteraturprisene her

til lands. Knausgård er den eneste tidligere debutanten som har vunnet Kritikerprisen før Brændjord. Det er ikke bare lett å få så enorm positiv respons på sitt første verk.

– Jeg blir litt forvirra selv, jeg tenker og føler mange ting på en gang. Om folk ikke blir like begeistra for neste bok, kan jeg ikke tenke på. Jeg har begynt å forberede meg på nederlaget allerede, sier Brændjord og ler.

Brændjord hadde troa på at boka kunne selge litt mer enn en annen diktsamling, fordi den oppleves så tilgjengelig.

– Den legger ikke skjul på noe, og er både eksplisitt og følelsesnær. Jeg hadde det i bakhodet at dette kanskje

kunne bli en mer lest diktsamling enn vanlig, sier hun.

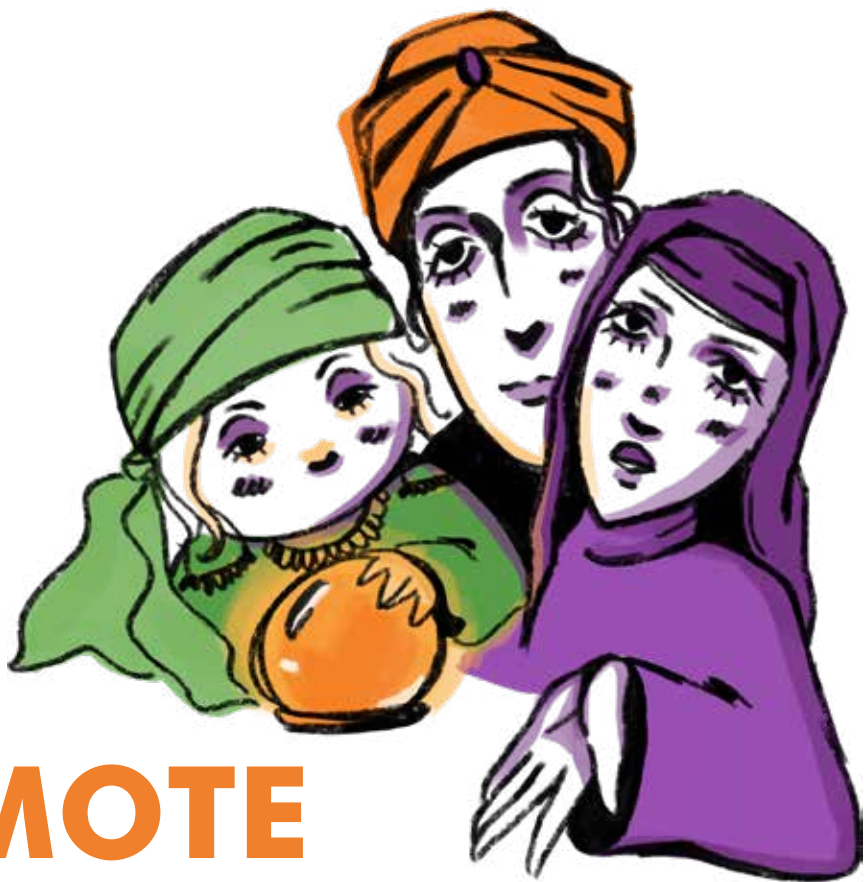
Hyllestene hun har fått det siste halvåret utfordrer likevel selvforståelsen.

– Det å nærmest bli ansett som en slags begavelse er litt rart, jeg er ikke vant til å få så mye oppmerksomhet, sier hun.

Hun tar det inn litt for litt, og omtaler prosessen som en forsvarsmekanisme.

– Akkurat nå har jeg mye selvtillit i skrivinga og det kan jo hende denne boka er høydepunktet i karrieren. Jeg liker uansett å skrive. Hvordan skal jeg forklare det, sier hun, og etter å ha tenkt seg om:

– Det er som å komme hjem. **UD**

Y2K–MOTE

Chefs kiss eller vondt for sjela? Vi har sett gjennom emneknaggen Y2K på Tise og har kommet fram til noen observasjoner. Spåkonene serverer *critique*. Har vi blitt gamle og bitre? Bitre har vi alltid vært, men det kler spåkoner.

TEKST: Hedda Krogseth Vikene, Emilie Portås Anderssen og Tomine Barstad Solvang | ILLUSTRASJON: Serena Guler

Som vi alle vet går mote på rundgang, og denne gangen er vi tilbake på 2000-tallet. Y2K betyr veldig lett «year 2000», og internett-trenden har over en lengre periode bygget seg opp på Tik Tok, Tise og Instagram.

Boa/fjærkre

Ashley Tisdale fra 2004 ble reinkarnert i Harry Styles sin grammy-look. Boa er offisielt oppgradert fra Rocky Horror-kostyme til vårens vors-plagg. Vi minnes en tid der fjær var øredobber og nøkkelringer – kanskje dette er neste? Det er jo greia med fjær, de dukker opp overalt og man aner ikke hvor de kommer fra.

Blotter-bukser

At folk i dag har gjeninnført low rise jeans som en trend, er vi litt skuffa over. Det burde vært ulovlig. Ja, fordi det kan kvalifiseres som blotting. Spesielt om kukstien titter frem. Vi vil helst ikke kaste oss inn i krigen mellom *millennials* og *gen z*, men vi vil bare påpeke at det er lite praktisk å vise rumpesprekk.

Hjemmelaget grell

Perler på en plasttråd, som klyper håndleddet og armhårene – for hvilken grunn?! Vi har sett flere som lager disse smykkene selv og selger dem som en ny og kul trend, men det er seriøst bare

bra håndtverk om du er 5 ½ år gammel. Vi vil helst ha disse traumatiske assesoarene langt vekk fra henda våre. Fantomsmerter eksisterer.

Torturretskap

Vi har lagt merke til at korsett ofte blir markedsført som Y2K, noe som viser hvordan emneknaggen blir brukt som et triks for å selge. Det er et plagg som historisk sett var laget (eller trendy) for kvinner fram til 1800-tallet, og utformet for å forme kvinnen til sin «optimale» silhuett ved å snøre inn rygg, mage og bryst. Klesplagg eller torturretskap – choose your fighter.

HOT:

1

Fylla

Hvem savner vel ikke en god gammeldags fyllekule. Nostalgien gjenopplives når vi minnes om å måtte ta seg en runde rundt samf, spy i en busk og gå seg bort på veien for man endelig slipper inn for å møte venners venner, gammelt rusk, eller den rette for kvelden.

2

Større uttrykksform for menn

Harry Styles, Billy Porter, Lil Nas X og Sam Smith følger i fotsporene til legender som Bowie, Mick Jagger, Prince og Elton John og viser at også menn kan overskride hva den konforme moten innebærer. Det er på tide at flere menn legger fra seg hettegenseren og de samme gamle jeansene og prøver ut noen nye klesplagg en gang i blant.

3

Menneskerettigheter

Fotballverdenen har endelig vist at de også bryr seg om menneskerettigheter. Norges landslag har prøvd å starte en ny trenden i sportsverdenen og har printet t-skjorter på kopirommet sitt som viser at de har et standpunkt rundt VM i Qatar. Nå kan dere også vennligst boikotte hele sheiten.

NOT:

1

Erna Solberg

Vi vet ikke hva som er verst. Å bryte smittevernsreglene, be oss om å føde flere barn for henne, eller å påpeke hvor lite hun bryr seg om fattige – på direkten. Uansett er det en dårlig gest før neste valg. Hun blir mer og mer som dinosauren Kåre Willoch. Lykke til med høsten 2021!

2

Sosiale medier

Du er herved invitert til gravpils for Instagram. Kapitalismen har offisielt drept privatpersonen og folk bruker plattformen til å selge seg selv. Det er ikke sjarmerende. Facebook har blitt overtatt av de over 60 for lenge sida, så det trenger vi ikke engang å snakke om. Vi trenger ikke flere apper nå, bare se på ubrukelige Clubhouse. Skaff deg en ekte hobby og ikke legg det ut.

3

Økonomitips fra rikinger

En ting vi virkelig ikke trenger i dette umulige året, er sparetips eller økonomitips fra mennesker som mener at «du kan tenke deg selv rik» og som lever av å leie ut rom i egen bolig. Igjen, spis de rike.

TRENDALARM:

Influensere i fengsel

Er det her influensere må dra for å skaffe seg *content* på sosiale medier for tida? Melina, Isabelle, Petter. Alle disse flotte forbildene som kom og gikk, inte visste vi at dom skulle bli innsatte på Ravneberget kvinnefengsel. Eller Bastøy. Eller Ila. Det virker som om kjendiser må ty til ekstreme tiltak for å holde seg relevante, og vi skjønner jo det. Er fengselet det nye Dubai? Man kan jo se på det som en oppgradering. Vi synes likevel Vigdis Hjorth burde saksøke influenserne for å stjele bokidéen hennes, hun er jo the O.G. med *Tredve dager i Sandefjord*.

Gi – bort – biblioteket på Elgeseter

Bøker og bylab gir både lesestoff og lokale i bytte mot ein meir levande og inkluderande bydel.

TEKST: Guro Underdal Hermansen | FOTO: Jonatan Norbye

Eg er i byens tyngdepunkt for kunnskap, forskning og innovasjon og trafikken ljomar i øyregangen idet eg stig inn på Bøker og bylab på Elgeseter. Eg henger frå meg kåpa på ein stumtenar og blir møtt med eit hyggeleg «velkommen» frå sida. I eit konferanserom framfor meg føregjeng det eit videomøte, og vidare inn i lokalet møter eg rad på rad med bøker og eit nytt «velkommen» frå ei studentgruppe ved eit langbord.

– Bøker og bylab er eit pilotprosjekt som skal vere med på å gjere Elgeseter til ein meir attraktiv og levande bydel, fortel rådgjevar Ann Marit Longva og tilbyr kaffi.

Akkurat no er bydelen ei transport-åre, men visjonen er at det også skal vere ein stad der bebuarane kan møtast.

Ho fortel at det skal vere ein nøytral arena der folk kan kome med innspel og idear kring byutviklinga, og på den måten skape engasjement og eigarskap til Elgeseter. Pilotprosjektet er eit samarbeid mellom kommunen, Berekraftsenteret og Trondheim Folkebibliotek.

– Det er eit samskapingsprosjekt, seier koordinatoren for Bøker og bylab, Troels Vestergaard Jensen.

Bøker og bylab blei etablert hausten 2019, og fekk prøve seg eit snau halvår før det stengte ned. Longva fortel at det likevel har blitt godt mottatt, og mange er nysgjerrige og kjem innom.

Redd ei bok ved å ta ho med deg heim – gratis!

Bøkene frå folkebiblioteket utgjer ein viktig del av prosjektet. Fleire tusen bøker blir kasserte kvart år på grunn av plassmangel, og i staden for å resirkulere dei, har dei etablert eit gi-bort-bibliotek.

Gi-bort-biblioteket skal sørge for at bøkene får eit ekstra liv. Kven som helst kan kome innom å plukke med seg så mange bøker ein vil, heilt gratis. Her kan ein finne gamle teikneseriar, rutete kokebøker og klassikarar, men også nyare titlar.

– Det er ikkje berre gamle bøker som blir kasserte, av og til må biblioteket ta inn ekstra av same bok fordi det er så lang venteliste. Når ventelista minkar blir avsette bøker sendt hit, fortel Troels.

Hyllene får nye tilskot kvar onsdag, og Longva fortel at mange bokreddarar dreg med armene fulle, medan andre

føler seg småkriminelle og ikkje tør å ta til seg.

– Vi blir berre glade for at folk tar med seg mange bøker, fortel Vestergaard Jensen.

Samskaping med studentar

Bylaben kan på mange måtar samanliknast med eit moderne samfunnshus, der målet er å skape større engasjement og tilhøyrsløse til bydelen. Lokalet er opent og stort, og fungerer som møterom, idéverkstad, galleri og leseplass.

– Det er arkitekturstudentar som har teikna og bygd interiøret. Det har heile tida vore fokus på berekraft, så resten er gjenbruksmøblar, fortel Longva.

Dei luftige bokreolane, store vindauge og varme trefargane medverkar til ei lun atmosfære i lokalet. Det er langbord, benkegrupper og ein tribune som viser veg til skjønnlitterære romanar, og det ser ut til at folk føler seg som heime der.

Arkitekturstudentane er ikkje dei einaste som har hatt eit prosjekt på Bøker og bylab. I eit hjørne mellom øyrelappstolar og diktbøker, under maleri av sjødyr, står det ei blå hylle

SOSIALT BÆREKRAFTIG: Kvar bylab er spesialtilpassa sin lokasjon og bebuarane kan vere med på å forme han.

som skil seg frå resten. Ho er fylt med atlas, havspel, bøker om fiskesafari, Titanic og Kaptein Sabeltann og ein prisvinnande dokumentar av David Attenborough på VHS.

– Hylla skal fremje kunnskap om havet, fortel studenten Anna Berg Brakstad og tar ut ei bok om økologi. Ho og Mathilde Lilleeng fortel entusiastisk om prosjektet dei har heldt på med på nyåret, i samband med masteremnet Humanister i praksis.

– Vi har farta rundt i ulike bruktbutikkar for å finne havrelatert innhald til hylla. I tillegg har vi tatt kontakt med kunstnar Aurora Huldra, som har stilt ut måleri som har samanheng med havet, seier Lilleeng og viser kunsten som heng på vegg.

Ein kan også finne kunstnaren sine penselstrøk på hylla til studentane, der ho har måla strandlinje og fyrårn.

– Det var eit høgdepunkt å få setje opp havkroken, og vi grua oss til prosjektet skulle ta slutt. Å formidle kunnskap om havet på denne måten viser at også humanistar trengs i prosjekt som omhandlar berekraft og

innovasjon. Det har vore givande å arbeide med, seier dei einigheit.

Eksperimentering

Vestergaard Jensen og Longva legg vekt på at heile konseptet med Bøker og bylab er at det kan brukast til mykje ymse.

– Huset skal sirkulere. Sidan det er eit pilotprosjekt, er det lov til å eksperimentere. Har du ein god idé har vi moglegheit til å prøve det ut, seier dei.

TREFFPUNKT: Her blir gode idear testa ut. Gratis bøker, kunst til sals og lokale til låns. Her ved Mathilde Lilleeng.

– Det er ein samskapingsarena.

Bøker og bylab skal vere ein stad for alle. Treng ein eit lokale til opne arrangement kan ein låne huset gratis. Er arrangementet lukka kan det leigast for ein avtalt sum.

– Om ein studentorganisasjon treng ein stad å vere er det berre å ta kontakt, vi treng fleire vertar, seier dei og fortel at ein kan låne lokalet gratis mot at ein held eit auge med staden og ynskjer folk velkomne. **UD**

SOM JULEKVELDEN: Det er spennende å vere med å opne kassene og sortere dei kasserte bøkene som kjem frå biblioteket. Her ved Anna Berg Brakstad.

Anmeldelse:

Om nachet man ikke vil skal ta slutt

TEKST: Helge Isdal | FOTO: Discovery+

Nach er en gjennomført serie, med et konsept som begrenser mer enn det gir.

En forsommerveld trapper Selma (Sarah Francesca Brønne) uventet opp hos halvsøsteren Elin (Ingrid Gæver). Selma har en noe uavklart livssituasjon og trenger sårt et sted å krøse, *bare for en tid*. Elin bor i et større hus sammen med kjæresten August (Fredrik Stenberg Ditlev-Simonsen), og gir, om enn noe motvillig, søsteren lov til å flytte inn i husets tredje rom som snarlig blir ledig. Raskt utvikler det seg et forventet trekantdrama mellom de tre, som over sommerens gang eskalerer i både følelser og innsats.

Med åtte episoder à omtrent tju minutter, er det en lavmælt serie Discovery+ gir oss. 2021 har vært et nachspiel-fattig år, men i *Nach* er dagens pandemi ikke-eksisterende – og deilig er nå det. Som et bilde på en bekymringsfri tilværelse forut eller i etterkant av nevnte pandemi, fungerer

Nach godt. Det er imponerende hvor virkelighetstro serien kjennes, og serieskaperne har gjort en dyktig jobb i å gjenskape en kontemporær tidskoloritt, der alt fra karaktertyper til nachspielenes spillelister lyder av fortidig gjenkjennelighet.

Avgjørende for denne følelsen av troverdighet er det imponerende og realistiske skuespillet fra de tre hovedrollenehaverne. Med alkoholen som følgesvenn er det rikelig med anledninger til å møte karakterene både på opp- og nedturer. Samtlige av de tre karakterene makter i løpet av seriens gang å vekke både sympati og vemmelse hos publikum, uten at det blikker over i det melodramatiske. Serien gjør i alt en god jobb i å fange følelsen av å være inne i sine unge års nachspiel, der sofakjøp og andre voksenting enda tilhører morgendagen.

Da det kun er på nachspiel vi møter karakterene, blir vi som publikummere nødt til å fylle tomrommet mellom nachspielene selv. Dessverre blir det i overkant mye tomrom, og vi blir kun sparsommelig foret detaljer om hvem karakterene er utenom disse «berusede» nattetimer. Dette gjør at jeg føler meg litt distansert fra de problemene som karakterene må stri med. Når seriens hovedkonflikt etter hvert koker ned til en stadig runddans rundt spørsmålet «kan jeg, kan jeg ikke», skulle jeg ønske at serien hadde et større ambisjonsnivå. At det overordnede rammeverket (én episode = ett nach) er seriens eksistensgrunnlag forstår jeg, men det ellers så lovende konseptet begrenser mer enn det gir.

Det er dog ikke nok til å frarøve serien dens kvaliteter. *Nach* er en behagelig seeropplevelse med masser av sjarme, som passer godt som et bilde på hva som venter i en ikke så altfor fjern framtid.

Les flere anmeldelser på underdusken.no

Gripande, men føreseieleg

TEKST: Guro Underdal Hermansen | FOTO: Samlaget

Lyden av to hender er lettlest og fengande, men han kunne ha vore meir subtil.

Lotte satsar alt på å bli konsertpianist og blir difor knust då ho ikkje blir vald som solist til Vårkonserten i Wien. Dette gjer at ho reiser heim til Noreg for å søke råd hjå Jákob, hennar tidlegare pianolærar som er einsleg, mutt og mystisk. Gjensynet med Jákob får ho til å innsjå at ho eigentleg ikkje veit så mykje om historia hans, og om kvifor han gav opp karrieren sin som konsertpianist. Lotte byrjar å nøste opp i Jákob si fortid, samtidig som ho prøver å finne ut av sin eigen kvartlivskrise.

Forfattar Sunniva Relling Berg har tidlegare skrive for barn og ungdom, og debutromanen *Utfør* (2011) blei nominert til fleire prisar. Med tre ungdomsromanar bak seg er *Lyden av to hender* hennar første roman for vaksne. Han er ein spennande og god lesnad, men det kan merkast at forfattaren er mest erfaren med ungdomslitteratur.

Lyden av to hender er ei lettlest bok og ein kan enkelt leve seg inn i handlinga. Tankestraumane til Lotte og Jákob gjer at ein får ei viss forståing og sympati for gjerningane deira, samtidig som ikkje alt blir avslørt med det same. Mystikken gjer meg nysgjerrig, men karakterane eller handlinga har ikkje nok djupna til at historiene frå fortida og dei framtidige hendingane kjem særleg overraskande på. Karakterane er

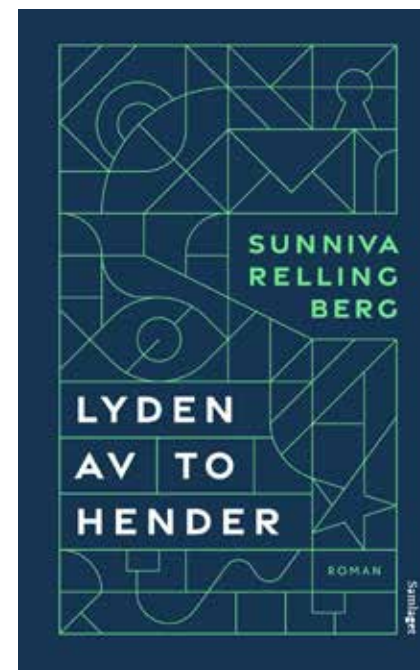
interessante og samansette, men lite blir overlata til eigen fantasi og romanen kan verke litt enkel. Nysgjerrigheita mi går difor like mykje ut på å finne ut om det eg reknar med hender faktisk stemmer.

Likevel er romanen vanskeleg å legge frå seg. Den lettteste historia gjer boka til perfekt lesing i ferien når ein vil kople av, eller som ei verkelegheitsflukt mellom seansar med tung pensumlesing. Skildringane, som er

noko påklistra, er vakre og leikne, og teiknar kjensler og hendingar på ein attkjennande og kreativ måte.

Romanen er fengande nok til at eg blir med heile vegen, men eg er ganske sikker på at 16-årige meg ville vore meir begeistra for dei gåtefulle personane, og ikkje avslørt handlinga like enkelt. Eg er difor usikker på om *Lyden av to hender* er ein vaksenroman for ungdom eller ein ungdomsroman for vaksne.

Tittel: *Lyden av to hender* (2021)
Forfattar: Sunniva Relling Berg
Sider: 338
Forlag: Samlaget

Les flere anmeldelser på underdusken.no

Et lite stykke musikkhistorie:

Frank Zappas *Joe's Garage*: et satirisk mesterstykke

TEKST: Anders Kruse | ILLUSTRASJON: Caroline Borge

Zappa lagde noe av det tjuende århundrets sjukeste musikk og dette er en ode til et av hans beste verk.

Tilsynelatende bringer hver nye dag en ny musikkjournalist som utroper et av Frank Zappas mange album til den beste skiva noensinne. Jeg skal kaste ut en liten brannfakkel og si at rockeoperaen *Joe's Garage* fra 1979 ikke bare er Zappas beste, men også et av verdens beste konseptalbum.

Et konseptalbum er et album hvor låtene sammenlagt får en større mening enn når du ser på dem isolert. Albumet forteller om noe annet enn seg selv, og det er gjerne et konkret narrativ gjennom hele skiva. Konseptalbumets gullalder var under 70-talls-rocken,

med skiver som *Dark Side of the Moon* fra 1973 og *Hotel California* fra 1977.

Anene til konseptalbumet strekker seg helt tilbake til romantikken, hvor låtsyklusene til komponister som Schumann og Schubert også består av flere separate sanger som sammen forteller om en historie eller stemning. Sangeren døde ut på 80-tallet kjapt etter MTVs og musikkvideoens frammarsj, men ikke før den produserte noen av historiens mest kritikerroste album.

Historien *Joe's Garage* forteller er helt spinnvill. Den er fullstappa av

kritikk av musikkindustrien, kommersialisme, religion, musikkjournalistikk, konformitet, full av bæsje- og penishumor, hyller hvor gode katolske jenter er i oralsex, og alt dette henger sammen i en syltynn tråd.

Vi begynner med Joe, som ved albumets begynnelse er vokalist i et band i garasjen hans, fram til de blir kasta ut av politiet («Joe's Garage»). Deretter begynner han å bli aktiv i den lokale katolske kirka, hvor han møter og forelsker seg i Mary («Catholic Girls»), fram til hun dropper kirka for å suge musikere bak scenen. Mary stikker så

av og lever som groupie fram til hun går tom for penger og må vinne en våt t-skjorte-konkurranse for å få råd til å komme seg hjem til familien igjen («Fembot in a Wet T-Shirt»).

Marys moralske undergang fører Joe inn på en destruktiv reise hvor han først pådrar seg gonore («Why Does It Hurt When I Pee»), betaler seg inn i The Church of Applientology, oppdager en ny seksuell tiltrekning til maskiner («A Token of My Extreme»), kler seg opp i husmorklær og lærer seg tysk, og tar uforsettelig livet av sexroboten Sy

Borg («Sy Borg»). For dette havner Joe i fengsel, hvor han blir gjengvoldtatt av en gjeng byråkrater og direktører («Keep It Greasy»). Fengselstida bruker Joe på å drømme om oppfundne gitarsoloer – en referanse til Zappas eget tidsfordriv da han satt inne – og når han endelig slipper ut har musikk blitt ulovlig. Historien slutter med at Joe vandrer rundt i en semi-katatonisk tilstand, drømmer sine siste gitartoner («Watermelon In Easter Hay») og får en jobb hvor hans eneste oppgave er å klemme grønne melisrosetter ut på muffins («Little Green Rosetta»).

Musikken i *Joe's Garage* spretter heseblesende fra jam-rock til beinhard prog til reggae-ballader om oralsex, drømmende gitarsoloer og satirisk kaos. *Joe's Garage* kan på sett og vis anees som én sammenhengende komposisjon, et to timer langt stykke musikk punktert av tekstlige mellomspill. Zappa setter sammen albumet ekstremt kompositorisk – som typiske konseptalbum er ikke dette bare en samling låter, men noe nærmere en opera – ett sammenhengende musikalsk utsagn delt inn i separate seksjoner. →

Til tross for alt det politiske og satiriske *Joe's Garage* er fylt med oser den også av menneskelighet. Den heslige Central Scrutinizer-fortelleren hveser og hisser ut historia om Joe, men plutselig klarer ikke Zappa holde maska i studio. Han bryter ut i latter og de andre i bandet ler bak ham. Det blir bare for absurd, og i det lille øyeblikket brytes den fjerde veggen, alt blir ekte, og menneskene bak det hele titter fram.

Og viktigst av alt, de mobber Vinnie Colaiuta. I dag er Colaiuta en av verdens mest profilerte og anerkjente trommisere, men her er han en 22 år gammel debutant og får ordentlig gjennomgå. Hele avslutningslåta «A Little Green Rosetta» er en stor satirisk styrt inn i det musikalske kaoset albumets forteller forsøker å advare oss mot, og mens kaoset stormer på

sitt verste stiller Zappa ett udødelig spørsmål; «Vinnie, where's five?» Noen sekunder etter kommer et litt anstrengt tilsvare fra trommisen; «Five». Dette øyeblikket er så nydelig at første gang jeg hørte albumet måtte jeg pause, le, rope inn romkameraten min og tvinge ham til å le sammen med meg.

Grunnen til at jeg mener dette kaoset er sånn et mesterverk er miksen mellom satire, vanvittig musikk, Zappas sleivspark etter alle samfunnets autoriteter, og de herlige små øyeblikkene av menneskelighet. Ja, satiren er helt vanvittig åpenbar, men den later aldri som den er subtil. Hele samfunnet får gjennomgå, og Zappa later ikke et sekund som noe annet var meningen med albumet. Det er tvers igjennom ærlig musikk, og det er grunnen til at jeg elsker det så høyt. **UD**

Har du erfaring med å selge seksuelle tjenester?

Vi på Nadheim Trondheim ønsker å utvikle tilbudet vårt. Vi vil derfor gjerne komme i kontakt med mennesker som selger eller har solgt seksuelle tjenester.

Ta gjerne kontakt med oss på telefon **458 77 819** for en uformell prat. Vi har taushetsplikt og du kan være anonym i møte med oss.

For mer informasjon, se kirkensbymisjon.no/nadheim-trondheim

Kommentar:

Låter som tilbakestillers sjel og sinn

Et par viser til oss som trenger en liten omstart.

ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Det er lett å føle seg som et halvtomt glass etter nok et semester med Zoom-undervisning som ikke holder vann. Kanskje har du et horn i siden til «koronakaptein» Bent Høie etter en sabotert påskeutflukt? Uansett hvilke kilder til frustrasjon som gnager på psyken din: Frykt ikke, for her kommer en låtsekvens som vil få deg tilbake i toppform på null-komma-svisj.

Sinne: «All Flights Are Cancelled» av Hedvig Mollestad Trio

Et verdig sinneutløp er første steg mot nirvana. Å slå hull i gipsvegger virker kanskje som et innlysende førstevalg, men da har du ikke hørt på Hedvig Mollestad Trio. Den norske trekløveren leverer en salig blanding av jazz, rock og metall, og det med stor suksess. Med «All Flights Are Cancelled» blir vi servert en slagkraftig og fengende

bauta av et spor, som på mesterlig vis balanserer repetisjon og variasjon.

Frustrasjon: «2 Far Gone (Vocal Mix)» av Moses Boyd

Få kan blande sjangre like sømløst som den britiske jazz-trollmannen Moses Boyd, og er du ikke overbevist trenger du ikke lete lenger enn «2 Far Gone». På denne Katy B-gjestede vokalversjonen får du i både pose og sekk: sørgmodig pianoklimpring, livlige breakbeats, sjelfull kvinneverst og plenty med dynamikk. Låta er, i likhet med resten av debutplaten *Dark Matter*, et herlig kaos. Perfekt til hårriving og andre frustrasjonsbehandlinger.

Tilbakestilling: «New Jade» av Caribou

Halvveis i listen finner vi en låt om et vanskelig, men positivt overgangsrite. Sjangermessig er sangen en spenstig blanding av pop og elektronika, men den tre og et halvt minutt lange reisen har mer å skille med enn en forlokkende stil. Perkusjonen er stram og svingende, strengene velklingende, og Caribous' komfortable stemme

fullfører harmonien. Og mulig jeg er litt vel subjektiv, men bølgen av tilpasningsdyktighet «New Jade» bidrar med er slettes ikke dum.

Håp: «Pain» av The War on Drugs

Oppkalt etter feilslått amerikansk utenrikspolitikk eller ei; det er få som leverer like silkemyk feelgood-musikk som The War on Drugs. I dette tilfellet serverer Adam Granduciel og resten av troppen oss et inspirerende budskap om forsoning, forbedring og lykken i det man allerede har. Lett børen fra skuldrene, våren er her.

Lykke: «Star Roving» av Slowdive

Å lytte til «Star Roving» er som å gjenoppleve sine flotteste sommerminner på ny. Sporet er hentet fra Slowdives selvtitulerte album, som bandets første på over 20 år. Lydbildet høres ut som et eneste stort glis, anført av særdeles sommerlig, fengslende og atmosfærisk gitar. En aldeles nydelig låt å ha på lur når solen glemmer oss her oppe i nord.

Algoritmenes tidsalder: Spotifys makt over dine lyttervaner

TEKST: Jacob Dahl | ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

Med over 286 millioner månedlige brukere har Spotify jobbet seg opp en stor makt over lyttervanene til deres brukere.

Helt siden musikkstrømming tok av på 2000-tallet, har industrien vært ute etter å finne bedre måter å anbefale musikk. Blant annet ble Pandora store i USA med sine personaliserte radiokanaler, der deres egne musikk eksperter foreslo hva slags musikk som passet brukerens preferanser. Spotify har løst dette på en enklere måte: å 100% automatisere musikk anbefalingen.

Det gamle og det nye

Professor Helge Langseth fra Institutt for datateknologi og informatikk er ekspert på kunstig intelligens. Han forklarer hvordan automatiske anbefalingsalgoritmer fungerer og om hvordan vår brukerdata blir brukt av store selskaper som Spotify.

– Den gammeldagse måten man gjorde anbefaling på, var å ha kurerter lister fra eksperter. Amazon var først ute med å implementere et automatisk anbefalingssystem som fungerer mye bedre på salg av varer. 15 år senere har

det gitt verdens rikeste mann, forteller Langseth.

En typisk anbefalingsalgoritme er collaborative filtering, hvor hver bruker blir sammenlignet mot alle andre brukere. Brukerne blir klassifisert etter musikksmak, og forskjellen mellom musikksmak brukes til å anbefale hva som kan passe for en bruker.

– Det personer med lignende musikksmak liker, vil du mest sannsynlig også like. Og det personer med annen musikksmak ikke liker, er det en sjanse for at du vil like, forklarer Langseth.

En annen måte å anbefale musikk på, er å analysere innholdet i alle låtene, kategorisere sangene, og sjekke igjen om disse kategoriene passer for deg. Liker du rolige sanger, vil en algoritme finne lignende rolige sanger og anbefale disse.

– Fordelen med å gjøre alt automatisk er at det skaleres mye bedre. Med kurerter lister vil behovet for eksperter

øke mer, men det er ingen forskjell på om et dataprogram har fem eller fem millioner brukere, forklarer Langseth.

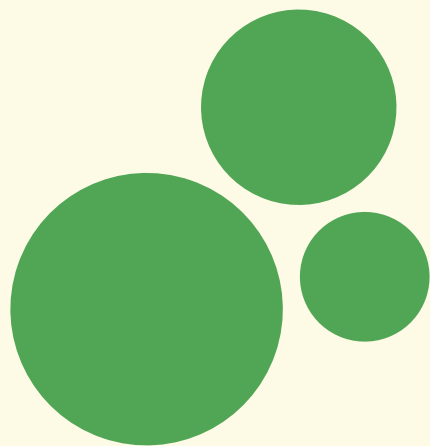
Dine anbefalinger, din data

Kurering av lister skjer så og si helt automatisk i dag, uten noen som helst menneskelig innblanding. En slik løsning krever store mengder brukerdata. I Spotify finnes det ingen direkte måte for deg som bruker å fortelle om du liker noe eller ikke. Liker-knappen lagrer sanger du liker i en liste, men du kan fortsatt like låter som ikke er i denne lista. En løsning Spotify har, er å analysere enda mer data om deg og dine lyttevaneer.

– Søker du etter ny musikk mens en låt står på, gir det et dårlig inntrykk. Hører du på samme låt flere ganger, gir det et positivt inntrykk, fortsetter Langseth.

Det kan virke hensiktsmessig å bare anbefale låter du allerede liker hver gang, men likevel kommer det

nye låter fra ukjente artister på listene som er generert for deg. Mange vil jo oppdage ny musikk, og det å anbefale samme låter om igjen gir en kortsiktig fortjeneste til du blir lei. De små, ukjente artistene kommer seg inn i listene av en annen grunn.

Systemet er automatisert, så det er ingen nepotisme involvert. Algoritmene er laget slik at ting du ikke visste at du liker blir anbefalt. Hvis den klarer å anbefale noe du liker, vil du også mer sannsynlig danne et forhold til anbefalingen og være åpen for flere låter av samme sjanger eller artist.

– Dette er et vanlig mål på kvaliteten av anbefalingsalgoritmer. Hvis den klarer å anbefale noe du ikke visste du ville ha, er det et kvalitetstegn og gir en fordel over eventuelle konkurrerende programmer med samme hensikt, forklarer Langseth.

Alle de små detaljene ved lyttevanene dine tas opp for å danne et bedre bilde

av hva du liker, når på døgnet du liker forskjellige sjangere og hvordan du liker å lytte til musikk best.

Bedre resultat, mindre personvern

Likevel er ikke dette nok informasjon for Spotify. I januar 2021 fikk de godkjent en patent som lar dem ta opp data om hjerterytme, stressnivå og stemmeintonasjon. Dette kan brukes til å finne ut hvilket kjønn du er, om du er lei deg, glad, stressa, avslappet, om du er alene eller sammen med andre og til og med hvilken dialekt du har.

– Hvis du er sint, vil du kanskje høre på heavy metal for å få ut energi. Er du fornøyd og happy, vil du kanskje høre på Billie Eilish eller noe rolig som du liker. Det er for å forstå din kontekst og for å kunne anbefale musikk bedre, sier Langseth.

Denne funksjonaliteten er ikke implementert ennå i dagens versjon av

Spotify, men muligheten for å innføre det ligger klart. Og for hvert sekund du hører på musikk, kjenner denne funksjonaliteten deg bedre og vil kunne forutsi hva du ønsker. Selv om dataen ikke har noen direkte hensikt for Spotify sin del etter at den prosesseres en gang, vil den sannsynligvis likevel lagres.

– Data lagres over lengre tid fordi det er billig, og man kan tjene penger på den. Og kanskje det er nyttig i framtiden hvis man skal teste ut nye algoritmer. Hvis noe er gratis, er det du som er produktet, sier Langseth.

Prisen på informasjon

Musikk er for de fleste en emosjonell opplevelse. Den påvirker følelseslivet vårt, og kan igjen forandre oppførselen vår. Er du trist kan du lete etter trøst på nett. Å foreslå musikk som sender deg inn i et visst humør og deretter sende reklame skreddersydd for ditt

humør kan være en gullgrube for både reklameselskaper og Spotify selv.

– Det har vært ville vesten, men det prøves nå å regulere hvor lenge man kan lagre brukerdata og hvordan den kan deles. GDPR for eksempel, og IOS skal i neste oppdatering be brukere eksplisitt om lov til å dele data mellom apper, forteller Langseth.

Data lagres også over lengre tid for å analysere hvordan brukernes smak utvikler seg over tid. Selv om ingen mennesker er like, er det likevel distinkte karaktertrekk som er gjenkjennelig hos mange. Disse trekkene kan gi indikasjoner på om utviklingen av menneskers smak og preferanser er like, og på denne måten forutsi hva en person vil like om ett, to eller ti år. Med tilgang på så store mengder data over flere år, kan man i teorien gjette hva forbrukeren vil like. Om dette høres skummelt ut, mener

Langseth man må vurdere om risikoen er verdt det.

– Vurder kostnaden ved bruk av hvert enkelt sosiale medium og produkt. Jeg bruker Google maps fordi det er såpass bra, selv om Google da vet hvor jeg bor og jobber. Gjør likevel et forsøk på å holde deg i mørket, anbefaler Langseth.

GDPR skal gi muligheten til å spørre hvert selskap om å få tilgang på all informasjon de sitter på om brukeren. Likevel er det vanskelig å få tilgang på de beste tjenestene uten å gi bort noe informasjon. Som Langseth sier, må man selv veie opp om hver enkel tjeneste er verdt det. Før sa man: «There is no such thing as a free lunch», men nå sier heller Langseth: «Hvis du ikke betaler for noe, er det du som er betalingen». **UD**

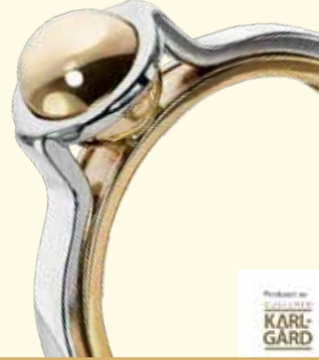
Det har ikke lyktes Under Dusken å få tak i Spotify for å kommentere saken.

Vil du vinne NTH-ringene?
Alle som bestiller en NTH-ring før 1. mai er med i trekningen av en gratis NTH-ring!
Deltakelse regnes fra 1. januar

OLAV TRYGGVASONSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLVSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

Produkt av
KARL-
GARD

Stig Brenner - *Hvite duer, sort magi*

«Unge Ferrari» har byttet navn, så vel som stil.

TEKST: Bård Flatjord Netland | FOTO: Sony Music Norway

Albumet til Stig Brenner, aka «Unge Ferrari», viser internasjonal klasse i produksjonsverdien og har stilsikre låter som setter moderne norsk RnB på kartet sammen med de største innenfor sjangeren. Artisten har siden oppstarten gått gjennom flere faser og har nå landet på et melankolsk lydlandskap sammenlignbart med for eksempel The Weeknd.

Sjangermessig fusjonerer RnB, pop og elektronisk til et elleve låter langt album som tar oss gjennom mørke stemningsleier så vel som emosjonelle og håpefulle melodier. Tekstene er råe og virker ærlige, og gir et inntrykk av at dette er mer enn bare en kommersiell artist med et nytt album. Dette er en artist med noe interessant å si.

Albumet høres ut som en mer moden versjon av det vi har fått servert tidligere av artisten, da under navnet «Unge Ferrari». I tillegg til å være åpen om livets mørke kapittel viser han her også mer musikalsk bredde, både rent kompositorisk, i produksjonen, men også i lekenheten i vokalen.

Det nye albumet til Stig Brenner viser at norskspråklig RnB holder koken og at noen ting faktisk blir bedre med alderen. Selv om tidene kan være tunge, kan modningsprosessen gjøre underverker for både visdom og kreativ utfoldelse. Alt i alt er *Hvite duer, sort magi* en mer sofistikert men likevel stilsikker skive som setter lista høyt for fremtidige norske utgivelser i samme sjanger.

Erlend Apneseth Trio – *Lokk*

Trioens nye album er en inntrengende og behagelig reise gjennom tradisjonell folkemusikk og nyskapende jazz.

TEKST: Øyvind Soldal Rasmussen | FOTO: Grappa Musikkforlag

Siden deres unnfangelse har man blitt vant til å forvente spennende ting fra jazz- og folkgruppen Erlend Apneseth Trio. Bestående av Erlend Apneseth på sin karakteristiske hardingfele, Øyvind Hegg-Lunde på perkusjon og Stephan Meidell på blant annet gitar, fortsetter de med *Lokk* å utforske grensene for hva som utgjør norsk folkemusikk.

Sjangerblandingen som foregår på *Lokk* er av det unike slaget. Det finnes knapt noe som definerer norsk folkemusikk bedre enn hardingfela til Apneseth, men ved å blande inn jazz, improvisasjon, og elektronika får folkemusikken en helt annen drakt. Dette skjer ofte ved at låtene på *Lokk* etablerer en grunnlinje av rytme og melodier, som trioer improviserer over med intrikat gitarklimpring eller en skarp fele. «Impedans» er et eksempel på dette, hvor gjentakende passasjer bryter opp mellom improviseringen, som et slags refreng.

Det er også en spesiell stemning på hele albumet. Låter som «Vake» eller «Fuglane» bryter opp albumets progresjon med rene atmosfæriske deler, hvor sampling av naturlyder, som skrangling og fuglekvitter, høres sammen med fele og gitar i minimalistiske lydbilder. Her blander trioer ofte inn elektroniske elementer, som skaper endringer i hvordan man oppfatter musikken.

Det som i utgangspunktet var rent naturlig og folkelig er ikke det lenger: det er noe annet, noe nesten mekanisk som skurrer. Dette gjør musikken mystisk og skaper en spenning som gjør at man vil høre videre. Prakteksempelen er tittelsporet «Lokk», hvor hypnotiserende vokalsampling, gjentakende melodier og hardingfela som skjærer gjennom, lager en låt med et lydbilde som er urgammelt, men samtidig helt nytt.

Alle de improviserte passasjene, alle de atmosfæriske og minimalistiske delene, gjør at *Lokk* er i konstant bevegelse. Bevegelsene er aldri brå, men virker heller med å gli sakte gjennom luften fra låt til låt. Resultatet er en sømløs blanding av det tradisjonelle og det moderne, det naturlige og det kunstige.

Rikke Normann – *the art of letting go*

Bærumsartisten sitt ferskeste album er en sukkersøt opplevelse.

TEKST: Lisa Bye | FOTO: RikkiLeaks

Artist Rikke Normann fra Bærum gjorde braksuksess med sin debutplate Rikki's Guns i 2011. I ettertid har hun bemerket seg for flere deltakelser i Melodi Grand Prix, samt samarbeid med kjente musikernavn i Norge. Hennes ferskeste album, *the art for letting go*, er hennes femte soloalbum, og det er lett å kjenne vårstemningen yre på idet man lytter til Normann her.

I likhet med platecoveret, er flere av låtene på albumet lekne, fargerike og muntre. Intrøllåta «i will try» åpner albumet med en rolig start som, til tross for en etterlengtet tekst, har en munter melodi. Normann byr på flere deilige pop-perler. «unfollow» er ei tidsriktig låt om å ikke føle seg god nok til dagens Instagram-standard. Låta fremhever Normanns sterke og nydelige vokal, noe som kommer godt til uttrykk i den såre sangteksten.

Albumet gir et innblikk i utfordringene som oppstår når man prøver å finne kjærligheten i en digital sveipe-virkelighet. Men selv om flere av låtene har et dystert budskap, gir plata likevel en oppløftende og lettende opplevelse. Lydbildet har en feel good-følelse, og det er vanskelig å ikke la seg fenge med av Normanns raske rytme og gode vokal. Et høydepunkt er «drama queen», som gir assosiasjoner til RnB-sjangeren. I samarbeid med Adam Douglas har Normann også låta «don't you worry» på albumet, som har alle de riktige elementene til å bli en radiohit denne våren.

Rikke Normann har med *the art of letting go* gitt oss en forsmak på lysere tider med sitt sukkersøte popbidrag. Nå kan våren bare komme.

Pyriphlegethon – *Gales of Atrocious Whispering*

Dårlig produksjon er ikke det samme som autentisk svartmetall.

TEKST: Sondre Sørensen Brønstad | FOTO: KapmesRecords

Med mindre du er veldig glad i gresk mytologi, vil nok dette bandnavnet gi deg en del tungeversker. Navnet, som er tatt fra den brennende elven i underriket, beskriver bandets sound ganske godt, hvor de tar inspirasjon fra den finske og norske svartmetallscena på 90-tallet. Med blastbeats, tremologitar og vræling druknet i reverb, er musikken omtrent som forventet.

Introsportet «Sing The Devil Song» er ganske enkelt en intro. Tydelig digitale strenge- og blåseinstrumenter gjør at det føles veldig hjemmesnekra ut, og dessverre amatørmessig. Denne typen instrument går gjennom hele plata i varierende mengde, og selv om det nok er en del av deres «majestetiske» lydbilde, ødelegger det generelt for helheten.

Det tar seg veldig opp så fort bandet begynner å spille, og selv om det fortsatt er diverse midispor som ligger i bakgrunnen, er det heldigvis ikke i fokus. Låta «A Celestial Storm of Sin» har et spesielt kult parti hvor bassen er alene i en takt. Den brumler på beste måte, noe bandet absolutt burde ta mer i bruk.

Halvveis gjennom plata får vi tittelsporet som virkelig viser fram det mer melodiske aspektet til bandet. Fortsatt skittent og lofi 90-tallsetetikk, men nærmere gata til band som norske In the Woods. Det er en av de sterkere låtene på plata, men den drar ikke opp kvaliteten nevneverdig.

Den absolutt sterkeste låta på plata er avslutningslåta «Where Fire Licks The Nightly Sin». Bandet tar ned tempoet, viser fram mer av det melodiske uten å overskygge det med blastbeats og lar lyden ringe ut. Det er trist at det kommer så sent, ettersom interessen falt betydelig etter tittelsporet.

Problemet med *Gales of Atrocious Whispering* ligger i at det er en stor mismatch mellom det digitale og det analoge. Det føles halvferdig, og kunne vært mye bedre om bandet hadde tenkt mer på lydbildet. Musikken er heller ikke dårlig, men den er ikke et friskt pust. Bandet mangler mye for å kunne skille seg ut fra mylderet av svartmetallband som allerede eksisterer.

Student-skalendar

HELE APRIL

MICHÈLE DESTARAC PÅ GALLERI ISMENE
Hverdager 09–17, lørdager 11–14 og søndager 12–15, Ilevollen 34
Galleri Ismene kjører en retrospektiv utstilling med den verdenskjente franske kunstneren Michèle Destarac. Hun er kjent både som maler og grafiker.

ONSDAG 14. APRIL

DIGITALT FOREDRAG: GLEDE OG TRAGEDIE I ANTIKKEN
Kl. 19.00, www.uio.zoom.us
Historisk museum har invitert Marina Prusac-Lindhagen til å holde foredrag om den udødelige dramatikerens Sofokles.

FREDAG 16.–TORS DAG 22. APRIL

POP-UP-UTSTILLING PÅ KUK
Kl. 19.00, Kjøpmannsgata Ung Kunst
Kjøpmannsgata Ung Kunst (KUK) inviterer til pop-up-utstilling med Joachim B. Sture. Han er utdannet automatiker og yogainstruktør, og holder på med en bachelorgrad ved Kunstakademiet i Trondheim (KiT), NTNU.

FRAM TIL SØNDAG 18. APRIL

HÅKON BLEKEN – JEG HAR LENGE GÅTT VED DIN SIDE
Onsdag 12.00–20.00, torsdag–søndag 12.00–16.00, TKM
Gråmølna, Trenerys gate 9.
Nå er det snart siste sjanse til å se den kritikerroste Bleken-utstillinga *Jeg har lenge gått ved din side* på Trondheim Kunstmuseums (TKM) lokale Gråmølna.

ONSDAG 21. APRIL

POESI UTEN GRENSER: DIKTLESNING OG SAMTALE MED MONTASER ABDEL MAWGOUD
Kl. 19.00–20.00, Digitalt arrangement arrangert av Litteraturhuset i Trondheim
Montaser Abdel Mawgoud er fribyforfatter i Trondheim. Den prisvinnende egyptiske poeten og forfatteren skal snakke med leder for Litteratur for inkludering, Gulabuddin Sukhanwar, om hvordan han har det i Trondheim, mellom to kulturer og to språk? Arrangementet er digitalt og strømmes live fra Litteraturhusets Facebook-side.

FREDAG 23. APRIL

OM NORSK SLAVEHANDEL I KOLONITIDA
Kl. 19.30–21.00, Litteraturhuset, Sellanraa, Kongens gate 2
Forfatteren Fartein Horgar har nylig gitt ut *Svart babel*. Romanen er femte og siste bok i en bokserie om norsk slavehandel i kolonitida. Forfatteren selv holder foredrag.

FRA LØRDAG 24. APRIL

JESUS CHRIST SUPERSTAR TILBAKE PÅ TRØNDELAG TEATER
Trøndelag teater, Prinsens gate 18/20
Fjorårets suksess fikk strålende kritikker av flere, inkludert Under Dusken. Nå er publikumssuksessen tilbake fra karantene.

ONSDAG 21. APRIL

JUNO
Kl. 21.00, Lokal Klubb
Denne konserten har en ventet lenge på. Etter utsettelse på utsettelse er det bare å krysse fingrene for at vi endelig kan få oppleve kvintetten fra jazzlinja på NTNU, som slapp det kritikerroste debutalbumet *Young Star* i fjor. Med låter det ikke er mulig å sitte stille til eksperimenterer JUNO med en blanding av pop og jazz som er vanskelig å ikke forelske seg i. En konsertopplevelse en definitivt ikke vil gå glipp av.

TORS DAG 22. APRIL

MISTY COAST
Kl. 21.00, Lokal Klubb
Norske Misty Coast består av Linn Frøkedal og Richard Myklebust, og serverer drømmende og utenomjordisk indiepop. Duoen slipper sitt tredjealbum uka før konserten, og om den nyslupne låta «Transparent» er noe indikasjon lover det til å bli et godt slipp. Psykadelisk og drømmende atmosfære er det som venter på Lokal Klubb denne torsdagskvelden, og det er ikke noe vi sier nei takk til.

KVISS

KVISSMESTERE: Emelie Kjæmli Kristiansen og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

1. Prins Philip, hertug av Edinburgh, døde 9. april. Hvor gammel ble han?
2. Hvor skal de olympiske leker arrangeres i 2022?
3. Erna fikk bot for å bryte smittevernreglene i vinterferien. Hvor mye måtte hun betale?
4. Hva er betydningen av uttrykket «damoklessverd»?
5. Hvilket bilmerke har produsert modeller som Qashqai, Leaf og Versa?
6. Hva betyr det japanske uttrykket kawaii, som beskriver en estetikk ofte assosiert med anime?
7. Hvilken serie, som hadde premiere på NRK 6. april, har fått sterk kritikk av flere historikere involvert med serien?
8. Hvilken kartprosjeksjon som ble først presentert av en flamsk kartograf i 1569 er karakteristisk for hvordan landområder lengre unna ekvator ser større ut og brukes ofte for navigasjon?
9. Hvem hadde en stor hit i 1983 med låta «I'm Still Standing», som han også sang i en digital veldedighetskonsert under koronapandemien?
10. Hvilken amerikansk by kalles the «Windy City», er kjent for tykke pizzaer med saus over osten og er hjem til baseball-laget The Cubs?
11. Hvilken artist slapp nettopp den kontroversielle sangen og musikkvideoen MONTERO (Call Me By Your Name)?
12. Hva heter journalisten som leder NRKs Debatten?
13. Du ringer telefonnummeret 02800. Hvor havner du?
14. I forrige kviss hadde vi spørsmål om AstraZeneca-vaksinen. Nå har vaksinen fått nytt navn i Europa. Hva heter den nå?
15. Hva regnes som den tørreste ørkenen i verden?
16. En av karakterene i Exit spilte nettopp i påskekrimmen Den som dreper - Mørket. Hva heter skuespillerne?
17. I det siste har det blusset opp en hashtag i USA for å skape oppmerksomhet rundt rasisme mot asiater. Hva er hashtaggen?
18. Trondheim katedralskoles motto er «Per ardua ad astra». Hva betyr det?
19. Hvis du skal ta tog fra den sørligste til den nordligste togstasjonen i Norge, hvilke byer reiser du fra og til?
20. Hva er den eneste arten vi vet om der det er hannen som føder?

HVEM ER DU PÅ DIGITALE MØTER?

ILLUSTRASJON: ANE MORKEMO

0–7 poeng:

SKJØNNER FORTSATT INGENTING:
Hvor er mute-knappen? Hvordan skrur man på kamera? Hva er dette katte-filteret? Du skulle tro at et år med å kun eksistere som et ansikt på en skjerm hadde lært deg noe om teknologi, men neida.

8–14 poeng:

ALDRI HATT DET SÅ GØY:
Filtre og «sammen-modus» er det beste du vet, og ingen fysiske møter kan noen gang leve opp til festen du har på Zoom. Når samfunnet returnerer til normalt må du nok begynne å gå i rare hatter for å føle deg hel igjen.

15–19 poeng:

DEN SOM BRUKER EDGE-NETTET:
Du er kanskje hakkete og henger to minutter bak i alle saker, men i det minste er du til stede. Og enda viktigere, i det minste holder du for det meste kjeft.

20–poeng:

INGEN BUKSER, INGEN PROBLEM:
Vi har vel alle alltid drømt om å kunne gå på møter uten å ta på oss bukser. Dette er livsmestring på det høyeste nivå. Bare pass på å ikke reise deg med kamera på.

99 år 2) Beijing 3) 20.000kr 4) En overhengende, tvende fore 5) Nissan 6) Sør 7) Frontkjemper 8) Merkatorprosjeksjonen 9) Elton John 10) Chicago 11) Lil Nas X 12) Fredrik Solvang 13) Politiets sentralbord 14) Voxzevria 15) Alacamaerkerken i Chile 16) Tobias Sammelmann 17) #StopAsianHate 18) Med arbeid mot sliemene 19) Fra Kristiansand til Fauske 20) Sjøhest

Registrerer

...at vi ser ikke blidt på copycats
...at de skyldige vil bli funnet
...at AVSKY!
...at Shitftvalget var egentlig en Strindenskonsert med politisk innslag
...at valget var rigget uansett, fordi burgunder-mafiaen styrer alt som skjer i Husets ganger
...at man må se på korupsjon i et litt større perspektiv
...at i lengden er i det minste billigere å bestikke studentledere når de resirkuleres
...at når savn etter kjøttmarkedet i Bodegaen er en greie vet du at pandemien har vart for lenge
...at Candiss har i det minste fått med seg at enkelte "manns" kor er berytkede
...at bare plis ikke skriv fanfiction om dem
...at vi vil helst slippe å grave ut våre egne øyne med ukvass teskje
...at Husets eget avokadokartell jodler videre
...at som om Mexicanacas ikke bare er pirumitter i sombrero og løsbart
...at dere lurar ingen, gutter
...at Dronning Elizabeth II er singel igjen
...at det er debattredaktør òg ;) ;) ;)
...at man blir aldri for gammel til en hoe-phase<3
...at ligger man når man er 100 år gammel?
...at 100 år gamle skrullinger kaller Fitteblekka lømler
...at ikke prins Phil, altså
...at er det blasfemi å hate på kongefamilien?
...at Oignon Frit kan lage barn uten å bli sett av Erna
...at kirkens bymisjon diversifiserer
...at har DU erfaring med sexsalg?
...at send oss en e-post
...at nå skal vi ikke kaste noen Under Bussen
...at den går jo aldri (på tia) uansett
...at Under Bussen streiker aldri
...at Spotify ser deg
...at mens selv ikke Gud kan redde studentprestene
...at Eggen med Nybyggkomiteen vil fjerne Sesam
...at hva skal det lukte i Bodegaen da?
...at utenom generell puledunst
...at ...og gud, som vi savner det!

Radio
RÆvhøl

UTGAVENS DYR: SVENSKEN
Vi ser ikke Blidt på at vår overlegne storebror nå har funnet ut at dersom skolens mobber hadde yppet med dem, hadde de kjempet tilbake. De mener lillebror er en pingle som gjemmer seg. Kanskje vi ikke hadde vært så pinglete om storebroren vår hjalp oss litt i blant? Hvem vet. Uansett - vi gleder oss til å se svensken buldre hver dag fremover så den er klar til kampen... som skjedde for 70 år siden. Det er selvsagt viktig å minne om sin oppkonstruerte verdensdominans når man kjeder seg. Så minner vi i samme slengen om at det var Kygo og ikke Carola som ble spilt under president-talen i USA.
Vi får i mellomtiden kose oss med brunosten vår, gjemme oss under bordet og sette pris på at vi er bedre enn svensken i...
alt annet enn oppkonstruert slåsskamp.

Velferds-
tinget

FORVIRRET OVER HVA DE NYE(ESTE)
SMITTEREGLENE BETYR FOR DEG?
SPITPOSTEN FORKLARER MED GLEDE:

- Det åpnes for fysisk undervisning i helger og sommerferier
- Alkoholservering, men bare mellom kl.03.04 og 03.12.
- Alle skoler og barnehager skal ligge på grønt nivå, men kun fra kl.16 til kl. 06. Ellers er det rødt nivå.
- Alle sportsarrangement som kan spilles på bord er lov, men kun med kakeservering
- Økt kapasitet i konsertlokaler, men bare når det ikke er konsert
- Kun to fastmonterte gjester på besøk, men bare hvis de drikker
- Gult nivå i kommuner som begynner på R, men ikke på mandager, da kommuner på E og K går over til brunt
- Sex og andre synder er lov så lenge dere ikke kysser
- Erna Solberg gir dere foreldrepoeng om dere kjører den smittevernsvennlige doggstilen
- De som bor alene kan ha besøk av to nærkontakter per uke (med mindre de var ensomme før pandemien, da får de ingen)

STYRET

Rådet

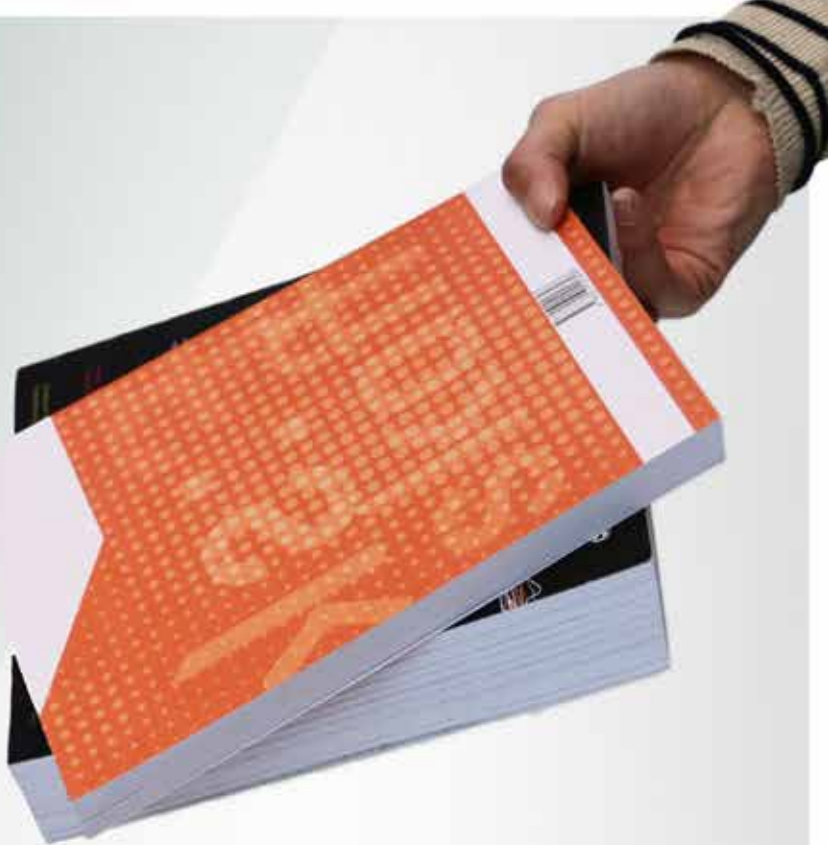
Spitposten

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF PENSUM BRUKT

iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum